

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski-DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLII. št. 65 (12.390)

Trst, sredo, 19. marca

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460270

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. inna... 35723

P.P. 132
66001 KOPER

OSREDNJA KNJIZNICA

B554 AA

60100200

Sklenjen dvodnevni mednarodni seminar v Frascatiju

Zanimiva poročila izvedencev o vprašanjih šolstva manjšin

SANDOR TENCE

RIM — Z odobritvijo sklepne dokumenta in neka-
terih resolucij se je sinoči v Frascatiju pri Rimu zaključil
dvodnevni seminar o vprašanjih manjšinskega šolstva, ki
je po prvih ocenah zelo dobro uspel, čeprav bo treba
sedaj njegove učinke preveriti v vsakdanji praksi. Prvi
dan je bil namenjen izključno poročilom povabljenih stro-
kovnjakov, včeraj pa so udeleženci poglobili posamezne
teme s skupinskim delom po komisijah, kjer so po
pričakovanju prišle do izraza tudi posebnosti in pro-
blemi, s katerimi se soočajo posamezne manjšine.

Velike polemike je sprožilo poročilo profesorja G. B.
Pellegrinija, docenta na padovski univerzi, ki je de-
jansko priznal manjšinske posebnosti le Južnotirolcem,
Francozom in Slovincem in še to s posebnimi razli-
čicami, s katerimi se velika večina kongresistov ni
strinjala. Njegov poseg mogoče ni spadal na ta semi-
nar, res pa je, da podobno kot Pellegrinij misli in raz-
mišlja mnogo tudi naprednih italijanskih razumnikov in
politikov. Poročevalec se je med drugim polemično
vprašal ali je treba Nemce v bocenski pokrajini ob-
ravnavati kot »manjšino v državi« ali kot »večino na
lastnem teritoriju«, pri čemer ni skrival simpatij do
italijanske skupnosti, »ki celo tvega narodni obstoj«.
Pellegrinij je dejal, da Italija uradno priznava sloven-
sko prisotnost le na Tržaškem in Goriškem, »medtem
ko je položaj Slovincem v videmski pokrajini različen
in zelo nejasen, tudi zato, ker se mnogi od njih čuti-
jo vključene in torej popolnoma integrirane v deželni
stvarnosti in v italijanski državi«. Ne moremo se seve-
da strinjati s stališčem prof. Pellegrinija, ki žal odra-
ža miselnost mnogih nacionalistov in »trikoloristov« iz
Vidma in iz Nadiških dolin, ki že štirideset let dema-

goško trobentajo, da je narodna pripadnost v nasprotju
z lojalnostjo italijanski državi. Torej ali se čutiš Slo-
venca in si spričo tega torej »nelojalen« do Rima, ali
pa čutiš navezanost do države, ne moreš pa istočasno
biti Slovenec ...

Jezikoslovec Tullio De Mauro z rimske univerze, ki
se že dolgo let s priznano strokovnostjo ukvarja z
manjšinsko problematiko v Italiji, je uvodoma govoril
o vlogi katoliške Cerkve in njenih struktur pri postop-
nem podirjanju zaprek in nezaupanja do jezikovnih in
narodnih različnosti. Vatikan je dosti bolj pozoren do
manjšin kot država, kar bo, upajmo, prej ali slej po-
zitivno učinkovalo na vlado in parlament, ki sta do raz-
lično govorečih italijanskih državljanov še vedno zelo
hladna in nezaupljiva. De Mauro je polemiziral z neka-
terimi liberalno usmerjenimi intelektualci, za katere
manjšinskega vprašanja v Italiji enostavno ni, ter tudi
s svojimi kolegi, jezikoslovci, ki niso še razumeli, da
je tudi naša država lahko zanimiv »lingvistični la-
boratorij.«

Na veliko zanimanje je naletelo tudi poročilo pari-
škega strokovnjaka združenja industrializiranih držav
(OCSE) Norberta Bottanija, ki je precizno ocenil polo-
žaj manjšinskega vzgojno-izobraževalnega sistema v za-
hodni Evropi, ZDA in na Japonskem. Iz njegovega re-
ferata je izpadlo, da je manjšinsko šolstvo skoraj po-
vsod na zahodu prava »pepelka« in to tudi v tistih
državah, kot je npr. Švedska, ki se navzven ponašajo
z zglednim odnosom do manjšin. Bottani je izrecno ome-
nil Jugoslavijo, ki je, zlasti v Istri in v Prekmurju,
dosegla zavidljive rezultate na področju manjšinskega in
dvojezičnega šolstva. Posegu rimskega docenta Renza
Tritoneja, ki je govoril o vplivih dvojezičnosti pri raz-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na današnjem sestanku Enotni predlog za obmejno sode

TRST — Včeraj so se v Trstu se-
stali predstavniki strank deželne ve-
čine in razpravljali o številnih vpra-
šanjih, ki so povezana z razvojem
mednarodnega gospodarskega sodelo-
vanja na deželnem teritoriju; o teh
vprašanjih se namreč razpravlja v
parlamentu na osnovi zakonskih os-
nutkov KPI, PSI, KD (iz Belluna) in
MSI in na osnovi pobud, ki jih je v
zvezi s tem vprašanjem sprejel sam
zunanji minister Andreotti na komu-
nitarni ravni.

»Vrha« deželne večine F-JK, katere-
mu je prisostvoval tudi predsednik de-
žele Biasutti, so se za KD udeležili
Longo, Carpenedo in Angeli, za PSI
Trombetta in Saro, za PSDI Dal Mas,
Bianchi in Valent, za PRI Apioiti in
Fragiacomo, za PLI Zanier in za SSK
Bratuž in Dolhar.

Zasedanje je služilo — kot beremo
v skupnem tiskovnem poročilu — za
poglobljen in pozoren premislek glede
navodil in predlogov, ki jih deželna
večina namerava predlagati osrednji
vladi, parlamentu in parlamentarcem
F-JK, vsekakor v spoštovanju pristoj-
nosti, ki jih te institucije imajo glede
tega tako važnega političnega vpraša-
nja za nadaljnji razvoj dežele F-JK.

Odobritev državnega zakona za Fur-
laniho - Julijsko krajino, kateri naj
bi se priznal status obmejnega po-
dročja v okviru Evropske gospodar-
ske skupnosti bi namreč omogočila,

če bi ga korektno in dosledno izva-
jali, začetek važnega obdobja razvoja
za celotno deželno skupnost. Včera-
šnji poglobljeni sestanek je vsekakor
omogočil, da so stranke deželne veči-
ne individualne osnovne smernice, na
katerih bi moral sloneti — vsaj tako
želijo stranke večine — državni za-
kon, obenem pa bi moral nuditi par-
lamentarcem iz naše dežele prispevek
večine za odobritev ukrepa, ki bi
moral predvideti:

1. posege, ki se nanašajo na celotno
deželno ozemlje;
2. povezavo z deželnim razvojnim na-
črtom in sicer dosledno in kot

NADALJEVANJE NA 5. STRANI

Uradna
predstavitev
25. mednarodnega
sejma Alpe-Adria

NA 4. STRANI

Objavili ga bodo v štirih jezikih

POROČILO O URESNIČEVANJU PRAVIC NARODNOSTI V SRS

LJUBLJANA — Komisija za
narodnosti skupščine SR Sloveni-
je je obravnavala na svojem
predzadnjem sestanku v tem
mandatu (zadnji bo aprila med
pripadniki madžarske narodnosti
v Lendavi in Murski Soboti) be-
sedilo poročila o uresničevanju
posebnih pravic narodnosti, ki ga
bo izdala skupščina SR Slovenije.
Brošura bo razen v slovenski
tiskana tudi v italijanščini, ma-
džarsščini in angleščini. Slednje
zato, da bi ugodili zanimanju šte-
vilnih institucij v zahodni Evropi,
ki se ukvarjajo s problematiko
manjšin.

Podprli so tudi dva predloga
madžarske narodnostne skupnosti
v Sloveniji. Gre za predlog spre-
memb sporazuma med SFRJ in
Madžarsko o malobremnem pro-
metu oseb ter pobudo za začetek
razgovorov z Madžarsko o ukini-
vi obvezne menjave ob prestopu

meje ž LR Madžarsko, ki je ob-
vezna tudi za Madžare iz Slove-
nije v maloobremnem pasu. Iz-
vršni svet skupščine SR Slovenije
je obe pobudi podprl in ju bodo
posredovali zveznemu sekretariatu
za zunanje zadeve ter jugoslo-
vanskemu veleposlaništvu v Bu-
dimpešti, strinjali pa so se tudi,
da je o obeh vprašanjih treba
razpravljati na prihodnjih sreča-
njih z madžarskimi delegacijami.

Člani komisije so se strinjali z
oceno, da je glasilo italijanske
narodnosti, ki izhaja na Reki,
»Voce del popolo«, neustrezno ob-
vestilo svoje bralce o razpravi in
sklepih skupščine SR Slovenije,
ki je obravnavala problematiko
manjšin v Sloveniji in se je zav-
zela za dosledno izvajanje norma-
tivnih določil o njihovih pravicah
in za še doslednejše uveljavljanje
teh pravic v praksi.

ZORAN SENKOVIČ

V Franciji se je neformalno začelo težko »sobivanje«

Mitterrand ponudil Chiracu mandat za sestavo nove vlade

PARIZ — Francoski predsednik Mitterrand se je več-
raj sestel s predsednikom neogoliščne stranke (RPR)
Jacquesom Chiracom, ni pa mu še »uradno in formalno«
poveril mandata za sestavo nove vlade. Glasnik predse-
dnika Mitterranda Jean Louis Bianco je po dveurnem
srečanju izjavil, da se je predsednik republike sestel s
Chiracom, da bi preveril možnosti za sestavo nove vlade
in da je Chirac obljubil svoj čimprejšnji odgovor.

Kdor je torej mislil, da bo po nedeljski zmagi sre-
dinsko-desničarskega bloka in predsinočnih Mitterrandovih
izjavah o bodočem »konservativnem premieru«, že
danes znan novi premier, se je torej vstel. Francija bo
morala še počakati na novega premiera in novo vlado,
saj se kot kaže nikomur ne mudi. V trenutku, ko je v
bistvu že pričelo težko »sobivanje« med socialističnim
predsednikom republike in zmagovalci na nedeljskih vo-
litvah, morajo biti na obeh straneh računi jasni, da
Francija ne zabrede v popolno politično stagnacijo. Nihče
namreč ne bo biti v novem položaju »podnajemnika«. Mit-
terrand je jasno poudaril, da se zavzema za »mirno so-
žitje in nasprotuje pasivnemu sobivanju«. Tudi Chirac se
noče odpovedati svojemu političnemu programu, a se kot
pretkan politik noče prenehati. Mitterrand mu je ponu-
dil mandat za sestavo vlade, a mu je obenem postavil
pogoje, da bi »pasivno sobivanje« spremenili v sodelo-
vanje in v mirno sožitje. Pariški župan pa obenem ni
mogel dati končnega odgovora, saj se mora predhodno

posvetovati z ostalimi partnerji sredinskega bloka.

Prav v tem pa lahko Mitterrand računa na določeno
prednost. Nova vladna večina je namreč borna, med
raznimi strankami tega bloka pa so še vedno odprti ra-
čuni, da bo določitev resorjev vse prej kot lahka zade-
va. Mitterrand je že dal razumeti, da ne bo dopustil
sprememb v obrambni in zunanji politiki Francije, da
Chiracova naloga ni zavidljiva. Vsekakor pa je Chirac
trd oreh, kar je že občutil prejšnji »zavezniški predse-
dnik« Giscard d'Estaing.

Vojaško letalo na hišo

RIMINI — Vojaško letalo »F 10« je včeraj kmalu po
16. uri strmoglavilo na stanovanjsko hišo med Riccio-
nejem in Morcianom, kar je terjalo dve smrtni žrtvi in
štiri ranjene. Umrla sta brata Evaristo in Giuliano Sem-
prini, ki sta delala v pritlični mehanični delavnici, laže
ranjena je njuna mati Maria Del Magno, ki je pred
požarom, ki se je vnel ob eksploziji letala, skočila iz
prvega nadstropja, huje pa sta opečena še dva moška,
ki sta bila v bližini. Pilot, ki je zadnji trenutek skočil
s padalom, pa je padel na blazinje parkirišče in si le
zlomil vretence.

Historia magistra vitae

VOJMIR TAVČAR

Primer ukrajinskega nacista Ivana Demjanuka je
izzval veliko pozornost v vsej Italiji. O krivniku, ki ga
obtožujejo umora skoraj milijona židov v uničevalnem
taborišču v Treblinki, so obsežno poročali številni kra-
jevni in državni mediji, od kar se je izkazalo, da je
bil zločinec v medvojnem in prvem povojnem obdobju
v Trstu. V ponedeljek je primeru Demjanuk posvetila po-
zornost televizijska rubrika »Sorgente di vita«, včeraj
pa je problemu odprl svoje strani vsedržavni tednik
Espresso.

Taka pozornost je odraz zanimanja, ki ga obdobje
nacizma in njegovih zločinov zopet zbujajo v italijanskih
pa tudi v evropskih medijih, medtem ko je bilo v pre-
teklosti zanimanje bolj medlo in skoraj v izključni dome-
ni izrazito levičarsko usmerjenega tiska. Očitno val na-
silja in razizma, ki smo mu bili priča v zadnjih letih,
spodbuja novinarje, da se vračajo v polpreteklo obdobje,
skušajo dojeti vzroke, ki so omogočili nastanek in we-
ljavitev nacizma in fašizma, da bi bolje dojeti klice
sodobnega nasilja in ozirovanja take zablodne ideologije.
Zgodovina torej kot »magistra vitae«, kot sredstvo, da

razumemo sedanost izhajajoč iz izkušnje preteklosti.

In ravno sedanji meseci nam nudijo veliko možnosti
za razmišljanje v tej smeri. V Izraelu začena proces
proti že omenjenemu Demjanuku, v Zagrebu pripravljajo
sojenje zoper vojnega zločinca Artukoviča, ki so ga
ZDA po dolgih letih izročile jugoslovanskim oblastem, v
Franciji pa se bo pred tamkajšnjo poroto v kratkem
pojavi lyonski krivnik Klaus Barbie.

Ali imajo ti procesi še smisel? Ali se spleča postav-
ljati na zatožno klop, štirideset let po koncu vojne, ljudi,
ki so sicer zagrešili ostudne zločine a so vendarle le
senca, v vseh smislih, tega, kar so nekoč bili?

Taka in podobna vprašanja se porajajo marsikomu,
ko v teh dneh bere o Demjanuku, Artukoviču, Barbieu,
ko se v časopisih pojavljajo članki in reportaže o nji-
hovi preteklosti. In najbrž se marsikdo vpraša tudi, ali
ni zgolj maščevanje sla, ki nas sili, da danes vlečemo
pred sodišče ljudi, ki so več ali manj človeške larve.

Odgovor na taka vprašanja ni ne lahek ne enosta-
ven. Osebnost sem prepričan, da so taki procesi potrebni,
pa ne zato, da bi zločinci vendarle prišli v roke pra-
vici. To je morda najbolj postranska zadeva, pa čerav-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

NOGOMET: danes v evropskih pokalih

Težko za Juventus in C. zvezdo

Barcelona sicer tesno zgubila, vendar
so tedaj Španci nastopili v zelo okrn-
jeni postavi. Danes bo skorajda o-
bratno, saj imajo Turinčani težave s
postavo, poleg tega ne preživljajo
najboljšega trenutka.

Še težje bo Crveni zvezdi v po-
kalu pokalnih prvakov. Španski Atle-
tico je kar sredi Beograda zmagal z
2:0, poleg tega bodo zvezdaši skoraj-
da zdesetkani.

V pokalu UEFA bo Inter proti

Nantesu branil 3 gole prednosti. Fran-
cozi so sicer v odlični formi, vendar
je zaostanek res velik in Milančani
bi morali uspeti, tudi če ne bo igral
Rummienigge. Hajduk je proti Ware-
gemu zmagal z 1:0. Spličani so tedaj
zamudili številne priložnosti, kar bi
se jim znalo maščevati, saj sta si
moštvii enakovredni. Hajduk pa lah-
ko računa na velike izkušnje v po-
kalnih tekmah.

Košarka: poraz Scavolinija

Barceloni pokal
pokalnih prvakov

NA 10. STRANI

● Frascati

NADALJEVANJE S 1. STRANI

voju otroške osebnosti, je sledilo obširno poročilo tržaškega profesorja Giuseppa Francescata, ki je podal osnove in zaključke nekaterih raziskav o dvojezičnosti na slovenskih šolah na Tržaškem. Te raziskave, ki so bile že objavljene, so sad dela prof. Francescata in univerzitetnih študentov slovenske in italijanske narodnosti.

Seminar v vili Falconieri je torej dobro uspel, čeprav je bila obravnavana tematika morda preširoka, od časa do časa pa tudi preveč splošna. Šolskemu operaterju, čigar delo v manjšinski stvarnosti ni vedno lahko in deležno potrebnega razumevanja, je vsekakor nudil nove spodbude in zlasti nove strokovne temelje, brez katerih je nemogoče kljubovati novostim, ki se skoraj dnevno pojavljajo v šolskem življenju.

SANDOR TENCE

● Historia

NADALJEVANJE S 1. STRANI

no je pravilno, da razni Demjanuki, Artukoviči in Barbieri poravnajo svoj dolg s človeštvom. Taki procesi so potrebni, kot so večkrat poudarili ti isti, ki so šli skozi grozote lagerjev, da bi mladi vedeli in da starejši ne bi pozabili. Toda tudi to ni dovolj. Ti procesi imajo svoj smisel predvsem zato, ker nam z analizo in razčlenjevanjem preteklosti omogočajo, da razumemo današnjo stvarnost, da bolje ugotovimo vzroke, klic in slabosti nekaterih družbenih pojavov, s katerimi smo prisiljeni, da se soočamo. Le tako, s katarzo bolečih procesov, se lahko osvobodimo spon preteklosti, jih presežemo, da ne bodo več zastrupljali sedanjosti. Ravno primer Trsta nam kaže, kako je tak proces potreben. Ko preteklost skušamo kratkoma akritično odstraniti, jo porinimo v pozabo, postavimo nanjo kamen, se nam vselej vrača v naš vsakdan, ga zastruplja, predvsem pa prepere, da bi se soočili s sedanjostjo in svobodno zrl v prihodnost.

VOJMIR TAVČAR

Preverjanje med voditelji večine se bo torej končno začelo

Danes prva srečanja Bettina Craxija s tajniki strank vladne koalicije

RIM — Preverjanje se bo končno začelo. Danes dopoldne se bo Craxi najprej sestel z liberalnim tajnikom Biondijem, nato s socialdemokratom Nicolazijem, v popoldanskih urah pa je predvideno srečanje s tajnikom republikanske stranke Spadolinijem. Vmes, točneje ob 16. uri, pa se bo sestala vlada. Jutri se bodo srečanja nadaljevala in dopoldne se bo Craxi sestel z Martellijem, popoldne pa bo na sporedu srečanje z De Mito. Ni izključno, da bi do prvega srečanja tajnikov vseh petih strank vladne večine lahko prišlo že v soboto. Vendar pa začetek tega razčiščenja ne kaže najbolje. Še včeraj so demokristjani zelo odločno nastopali proti predsedniku vlade, češ da noče sklicati dvostranskih sestankov, ki jih je že pred

časom napovedal. »Sprašujemo se, je dejal demokristjanski podtajnik Scotti, zakaj se nadaljuje ta oblika »brezvlade« in se obenem zamujajo pomembni meseci za politične odločitve, ki jih nikakor ni mogoče odložiti. »V KD je prišel do izraza vtis, da namerava Craxi še vedno zavlačevati z začetkom preverjanja, vsaj do kongresa komunistične partije, na katerem bi se torej lahko predstavil brez vala polemik, ki bi ga pri komunistih nedvomno vzbudil morebitni sporazum o potrditvi petstranske koalicije. Prav v zvezi s tem je drugi podtajnik krščanske demokracije Bodrato dejal, da »se Craxi obnaša bolj kot tajnik socialistične stranke kot pa predsednik vlade. Tudi to spada k igri in stanje bomo ocenili šele takrat, ko

bo imel naš tajnik vse potrebne elemente,« je še poudaril Bodrato.

Odgovor socialistov ni izostal. Odgovorni za zunanjo politiko pri vsedržavnem vodstvu PSI Valdo Spini je dejal, da se socialisti ne umikajo soočanju, vendar želijo najprej razumeti, kaj pomeni preverjanje, kajti, »če to pomeni počasno premoščanje Craxijeve vlade demokristjani seveda ne morejo misliti, da bodo naleteli na pripravljeno PSI.« Nekaj kasneje, v popoldanskih urah je predsedstvo vlade objavilo spored dvostranskih srečanj v okviru priprav na preverjanje.

O tem sta vsekakor govorila Nicolazzi in Spadolini, ki sta se včeraj sestala, očitno tudi z namenom, da se zoperstavita morebitni obnovitvi

preferenčnih odnosov med demokristjani in socialisti znotraj vladne večine.

Komunisti pa so zelo skeptični nad možnostjo, da bi to preverjanje privedlo do dobrih rezultatov. KPI meni, da so ti sestanki povsem odveč in Natta je včeraj na tiskovni konferenci poudaril, da bi bil korekten postopek pravzaprav odstop vlade in torej odkrito soočanje med političnimi silami in parlamentu. Z namenom, da bi do takega soočanja prišlo, so komunisti predložili v parlamentu vrsto resolucij in interpretacij o nekaterih najpomembnejših vprašanjih. Predvsem gre tu za gospodarsko politiko, ob kateri obstaja, po mnenju KPI, tveganje, da Italija zamudi ugodni konjunkturni trenutek, ki ga označujeta pocenitev petroleja in padec vrednosti dolarja. O tem vprašanju obstajajo razlike med stališči Craxija, s katerimi KPI soglaša ter stališči Gorie in Altissima. Komunisti hočejo v parlamentu razpravljati tudi o mednarodni politiki, o »zvezdnih vojnah« o šolskih vprašanjih, o reformah institucij in še o drugem. Očiten je torej poskus, da bi do nasprotij v večini prišlo v parlamentu in da bi bilo torej soočanje o programih prvi korak proti »programski vladci«.

G. R.

□ DUBROVNIK — Na povabilo predsedstva SFRJ je predsednik izvršnega komiteja Palestinske osvobodilne organizacije Jaser Arafat včeraj popoldne dopotoval na kraji prijateljski in uradni obisk v Jugoslavijo.

Na dubrovniškem letališču sta Jaserja Arafata pozdravila predsednik predsedstva SFRJ Radovan Vlaković in zvezni sekretar za zunanje zadeve Ralf Dizdarevič. (dd)

AVGUST PUDGAR

Angolski gverilci izpustili talce

NAIROBI — Predstavniki Mednarodnega rdečega križa v Kinshasi in vodstvo angolske Unita sta včeraj potrdila, da so v ponedeljek izpustili okrog 150 ujetih tujcev (nekateri govorijo celo o dvestotih), ki so jih enote Unita zajele 1. marca v angolskem severovzhodnem mestu Andrade, kjer je središče angolskih rudnikov diamantov.

Predsednik Unita je povedal, da so zajete talce, med katerimi so bili v večini Filipinci in Portugalci (vsega pa iz osmih držav), izpustili na humanitarni osnovi, pri čemer pa ni odgovoril na vprašanje, kakšna je bila humanitarna osnova za njihovo zajetje. Sporočili so, da so tuje strokovnjake skupaj z ženskami in otroki s posredovanjem Mednarodnega rdečega križa napotili v zairsko mesto Kapaanga v provinci Shaba (okrog 80 kilometrov iz Angole), kjer so jih prevzeli predstavniki Rdečega križa.

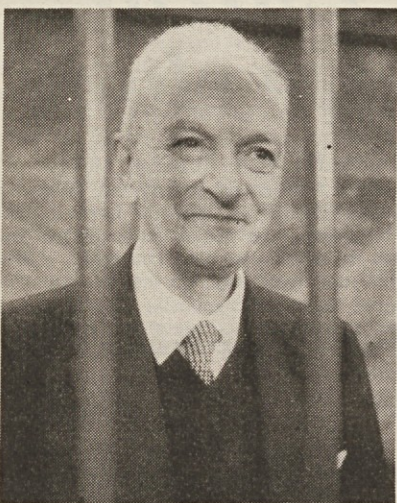
Po drugih novicah so zajete strokovnjake izpustili zato, ker je vladna vojska v bistvu preprečila vojakom Unita, ki so imeli s seboj tujce, da bi odšli na dolgo pot

proti jugu Angole v glavno oporišče Unita Jambo, kakor so nameravali sprva. Poleg tega je dolgo pot (več kot 1.200 kilometrov) preprečilo deževje. Po prvotnem scenariju naj bi tujce prepeljali v Jambo in se tam pogajali s tujimi vladami o njihovi izpustitvi, kar je Unita v dveh podobnih akcijah lani in predlani (vendar nikoli niso zajeli toliko talcev) že storila.

Drama tujih strokovnjakov in njihovih družin je torej končana, pred izpustitvijo pa so v poveljstvu Unita povedali, češ da so Portugalce izpustili v znamenje podpore novemu socialističnemu predsedniku Mariu Soaresu, Filipince pa kot znamenje podpore obnavljanju demokratičnega procesa na Filipinih. Afriški komentatorji so omejene izjave sprejeli bolj kot slabo šalo, čeprav je res, da se Unita v zahodni (zlasti v ameriški) javnosti trudi ustvariti vtis, kakor da predstavlja demokratično alternativo totalitarnemu in prosovjetskemu režimu v Luandi.

AVGUST PUDGAR

SINDONA OBDOJEN NA DOSMRTNO JEČO

MILAN — Dosmrtna ječa za finančnika Micheleja Sindona: to je razsodba, ki jo je včeraj dopoldne izreklo milansko porotno sodišče na procesu zaradi umora odvetnika Ambrosolija, likvidatorja Sindonove zasebne banke. Sodniki so na dosmrtno ječo obsodili tudi Roberta Venetuccijs, ki je bil obtožen, da je najel morilca, ki je izvršil umor. Sindona bo torej ostal v italijanskih zaporih in ga za enkrat ne bodo vrnil ameriškim oblastem, kar bi bili morali narediti, ko bi bil finančnik oproščen.

Tako se je končal sodni postopek

zaradi enega najzagmetnejših dogodkov zadnjih let. Umor odvetnika Ambrosolija je bil eden izmed členov verige kriminalnih dejanj, ki so bila izvedena z edinim namenom, da bi Sindona preprečil ali vsaj omejil posledice finančnega propada. Finančnik je tako, če naj sledimo obtožnici, skupno z nekaterimi pajdaši grozil in izsiljeval Roberta Clavija in Enrica Cuccia, predsednika Banco Ambrosiano in pooblaščenega upravnika Mediobance. Ob koncu 70. let je tudi uprizoril svojo ugrabitev, poletel iz ZDA na Sicilijo in organiziral vrsto pritiskov na ljudi, ki bi mu morali po umoru Ambrosolija pomagati, da prepreči stečaj svoje zasebne banke.

Sindona je bil glavni osumljenec tega zločina že takoj po umoru odvetnika Ambrosolija, vendar pa so dokazi prišli šele kasneje iz ZDA, kjer je »poklicni ubijalec« William Arico, na pogajanjih s sodniki, po katerih so mu znižali kazen v zameno za vrsto pomembnih informacij, priznal, da je prav on po nalogu Sindone ubil milanskega odvetnika. Na tej osnovi so milanski sodniki izvedli natančno preiskavo in našli vrsto dokazov, s katerimi so na milanskem procesu zapечатili usodo Micheleja Sindone.

To je seveda šele prva obsodba. Sedaj bo treba počakati na privzorno razpravo, kajti zagovorniki Sindone in ostalih obsojencev so že napovedali priziv.

Razlogi požitve na borzah

Tokrat se bomo dotaknili argumenta, o katerem so se razpisali skoraj vsi italijanski ekonomski časopisi in revije: preporek italijanske borze. O tem argumentu so v zadnjih mesecih povedali svoje mnenje najbolj ugledni ekonomisti, borzni operaterji, podjetniki ... in, kakor se v demokratični državi spodobi, so bila ta mnenja različna.

Za kaj pa pravzaprav gre? Kot marsikateri bralec že ve, je v zadnjem letu delovanje italijanske borze ponovno oživelo. Po dolgi letih stagnacije ali celo zmanjšanja poslov, katerega posledica je bila seveda nizka kotacija delnic, se je povpraševanje pričelo večati, najprej za delnice večjih in ekonomsko trdnjših družb (Fiat, Olivetti, Montedison, raznih zavarovalnic ...), kasneje pa še za delnice manj znanih družb, tudi takih, ki so se komaj pojavile na milanski borzi (ki je po obsegu poslov najvažnejša italijanska borza; ostalih devet, vključno tržaška, imajo povsem postransko vlogo). Kljub nekaterim črnogledim napovedim se obseg poslov v Piazza Affari nikakor ni zmanjšal, nasprotno, iz dneva v dan se povpraševanje po najrazličnejših delnicah še vedno večja, kar povzroča nenehno rast njihove vrednosti.

Čemu gre pripisati tak preporek? Razlogov je prav gotovo več: v prvi vrsti so tu odigrali vidno vlogo tako imenovani skupni investicijski skladi (fondi comuni di investimento). Zakon iz leta 1984 je namreč tudi v Italiji (nekoliko v zamudi v primerjavi z drugimi gospodarsko razvitimi državami) omogočil nastanek teh skladov, ki delujejo na naslednji način: varčevalec doprinese v sklad določeno vsoto, ki jo razdelijo v kvote po 10.000 lir; družba nato investira celotni znesek, ki ga je prejela od varčevalcev, v delnice, obveznice in državne vrednostne papirje (Bot, Bpt, Cct). Kakor se veča vrednost delnic oz. kakor na obveznicah in državnih vrednostnih papirjih dozori obresti, se poveča vrednost posameznih

kvot (seveda si družba prej pridrži komisije); varčevalec pa sme v vsakem trenutku zahtevati povračilo svoje kvote. Ta nova oblika investicije je naltela na izreden odziv pri varčevalcih, še predvsem, potem ko so tisti, ki so investirali svoje prihranke v prve skupne investicijske sklade v enem letu povečali vrednost svojih kvot tudi za 50 ali 60 odstotkov ...

Drugi razlog, zaradi katerega so se posli na borzi tako razcveteli, pa je sedanji ugoden trenutek italijanskega gospodarstva: varčevalci pričakujejo visoke dividende, zato je cena delnic vedno višja; pričakujejo pa tudi, da se bo cena delnic še dvignila — in torej kupujejo tudi iz spekulativnih razlogov.

Tretji razlog pa je sprememba v miselnosti italijanskega varčevalca: medtem ko je prej raje kupoval »gotove« državne vrednostne papirje ali obveznice, je sedaj bolj pripravljen tvegati in je zato ponovno odkril, da mu borza lahko mudi doslej še neslutene možnosti.

Naslednje vprašanje, ki si ga lahko postavimo, pa je naslednje: bo sedanji ugodni položaj na italijanski borzi trajal še dolgo? Neki ugledni italijanski časopis je s tem v zvezi anketiral večje število izvedencev. Izid ankete je bil naslednji: 60,4% anketirancev je odgovorilo, da se bo cena delnic še dvigala, 10,7% anketirancev se ni izreklo, preostalih 28,9% pa je bilo mnenja, da bo cena pričela padati; od teh pa le 23,2% meni, da bo borza doživela padec v zelo kratkem roku (največ tri mesece); največ (50%) misli, da bo cena padla proti koncu poletja, 19,6% pa je mnenja, da se bo to zgodilo čez približno eno leto.

Čeprav je večina (skoraj 60%) prepričana, da je vrednost delnic trenutno večja od dejanskega potenciala družb, pa torej prevladuje optimistično razpoloženje. »Boom« italijanske borze naj bi trajal še najmanj nekaj mesecev.

MARKO OBLAK

V zvezi s pritiski iredente na Kosovu

Delovna skupina ZIS preverja pritožbe Srbov in Črnogorcev

BEOGRAD — Delovna skupina, ki jo je ustanovil zvezni izvršni svet, je odpotovala na Kosovo, da bi preverila izjave skupine prebivalcev iz te pokrajine, ki so jih le-ti nedavno posredovali v skupščini SFRJ glede vzrokov izseljevanja Srbov in Črnogorcev s Kosova. Celo če je samo 50 odstotkov resnice v tistem, kar so ob tej priložnosti povedali, kot je dejal podpredsednik skupščine SFRJ Zdravko Čirić, potem je problem izjemno težak.

Če pa je vse tisto res, potem je problem strahoten, je dejal Čirić in obenem omenil stari rek: »Kmet nikoli ne gre pred obelom zaradi dobrega.« Srbi in Črnogorci, ki živijo na Kosovu, so bili po besedah Boška Budimirovića po kontrarevoluciji 1981 dolgo časa potrpežljivi. V začetku so verjeli, da bo boj proti albanskim nacionalistom in iredentistom učinkovit, oziroma, da bodo ta problem razrešili najvišji organi države. Toda razmere se niso izboljšale. Od 108 prebivalcev s Kosova, ki so 26. februarja prišli v

skupščino SFRJ, jih je 24 govorilo v glavnem o osebnih problemih. Počasi so zlagali mozaik svojega videnja razmer v pokrajini. Milić Aleksić je dejal, da se je med vojno skupaj z Albanci boril proti sovražniku. Ko je bilo vojne konec, je prišel trenutek demobilizacije in številni Srbi ter Albanci so težko sprejeli ta trenutek. Slovo ni bilo lahko, saj so se skupaj borili in mnogi so v tem boju padli. Danes pa so Srbi in Črnogorci, ki živijo na Kosovu, skorajda brez svojih ustavnih pravic.

Bogoslav Bačić je napisal 49 pri-

tožb in jih poslal vsem organom od občine do federacije in niti na eno ni dobil odgovora. Za pisanje tolikšnega števila pritožb je imel opravičljive vzroke. Že leta 1954 so v njegovi vasi Dolac podrli nagrobni spomenik in krivca niso odkrili. Leta 1968 je bil njegov brat ubit na izjemno krut način, morilec pa je bil 10 let pozneje izpuščen iz zapora in se je potem še naprej izživljal nad njegovo družino. Bogoslav je bil celo prisiljen, da se je neke noči s sekuro branil pred dvema miličnikoma in nekim civilistom, ki so ga prišli aretirati brez

naloga. Pred dvema letoma so napadli njegovo 14-letno hčer. Napadalcem se ni zgodilo nič hudega, medtem ko je deklica iz strahu zapustila šolo.

Na magnetofonskem posnetku, s katerega so šele zdaj odpravili embargo, je tudi obtožba Stojana Ognjenovića, ki zatrjuje, da je bil kombinat »Kosovo export« ustvarjen tako, da so zemljo odvzeli Srbov, zdaj pa se pripadniki tega naroda v kombinatu niti ne morejo zaposliti.

Poročilo delovne skupine, ki je odšla na Kosovo, naj bi bilo končano do konca tega meseca. Tedaj bodo

med drugim ugotovili, ali so bile resnične besede Milisava Vlatića, ki je na sestanku v skupščini SFRJ trdil, da so albanski nacionalisti napadli njegovo mladoletno hčer. Rešili so jo naključni mimoidoči Srbi. Godokel je prijavil milici, prav tako pa je na sodišču vložil tožbo. Toda odgovora ni dobil do danes, čeprav se je incident zgodil že pred dvema letoma. V njegovi vasi so albanski nacionalisti napadli starko (prvoborko iz leta 1941), potem pa tudi šolsko učiteljico in oba primera do danes niso razsvetlili. Vlado ob tem pravi: »Nismo proti poštnim Albancem, niti proti poštnim ljudem. Z njimi sodelujemo in se obiskujemo. Smo pa proti iredenti, ki nam greni življenje pri našem delu, na potovanju, na vlaku ... primerov je čedalje več ...«

Komisija, ki bo preverjala pripovedi skupine Srbov in Črnogorcev, nena-povedanih obiskovalcev skupščine Jugoslavije, gotovo ne bo imela lahkega dela, zaključuje Tanjug. (dd)

Poseg Biasuttija v Vidmu

Čedalje večja potreba po preosnovi gospodarstva

VIDEM — Predsednik dežele Adriano Biasutti se je včeraj udeležil srečanja na temo: »Trgovina, turizem, storitve - inovacije in razvoj«, ki ga je priredilo združenje Concommerce. V svojem posegu je Biasutti dejal, da je soudeležba deželne uprave in države neobhodno potrebna pri izvajanju politike gospodarske resanacije v naši deželi. Dejal je tudi, da je sedanja zakonodaja na tem področju skrajno neustrezna, kar sproža zahtevo po njeni spremembi.

Biasutti je med drugim poudaril potrebo po preosnovah gospodarskega značaja, pri katerih bi morale biti udeležene vse politične sile, ki se dejansko zavzemajo za uravnotežen razvoj naše dežele. »Proračunov krajevnih uprav, tudi deželne, ni mogoče sproti prirejati,« je dejal Biasutti, »temveč je treba vselej preveriti njihovo dejansko finančno stanje.« V

FJK je ta čas več kot 40 tisoč brezposelnih, rešitev zanje pa bi lahko predstavljal samo terciarni sektor, vendar je tudi slednji pogojen včasih nerazumljivim igrar, ki urejajo italijansko gospodarsko politiko. Končno se morajo vse oblike podjetništva prilagoditi potrebam splošnega razvoja.

Srečanja se je udeležil tudi deželni odbornik za turizem in trgovino Vespasiano, ki je med drugim spomnil, da je deželna uprava pred časom že ustanovila posebne urade, s katerih pristojnostjo skušajo rešiti številne probleme, ki se nanašajo na brezposelnost.

□ ZAGREB — V Budvi bo 3. in 4. aprila konferenca jadranskih mest Jugoslavije in Italije. Glavna tema tega srečanja bo sodelovanje v turizmu.

Seminar v Opatiji

Danes se v Opatiji začel šesti seminar italijanščine kot jezika družbenega okolja. Že tradicionalno se ga tudi tokrat udeležujejo učitelji osnovnih in srednjih šol narodnostno mešanega območja treh obalnih občin.

V štirih dneh prinaša seminar bogat program predvsem jezikovnega izpopolnjevanja pedagoških delavcev. Omenimo naslednje teme: tržaška povojna literatura, italijanska slovnica, nekateri vidiki dvojezičnosti. V pogovoru za okroglo mizo bodo udeleženci seminarja razpravljali o vlogi in razvojnih možnostih izobraževanja italijanščine kot jezika družbenega okolja; na seminarju pa bodo predstavili tudi antologijo »Voci nostre« in rezultate šolskega tekmovalstva iz italijanskega jezika.

Organizacija opatijskega seminarja je v rokah italijanske Unije in tržaške ljudske univerze ter Pedagoškega inštituta reškega prostora in koprške organizacijske enote Zavoda za šolstvo.

MIRJAM MUŽENIČ

Konzorcij ljudskih bank je pomemben dejavnik v kreditnem poslovanju

CODROIPO — Predsednik Ljudske banke v Huminu, odv. Giovanni De Carli, je bil v teh dneh izvoljen za predsednika konzorcija med ljudskimi bankami v Furlaniji - Julijski krajini. Odv. De Carli je nasledil inž. Tullia Fantuzzi, medtem ko je na podpredsedniškem mestu v novi mandatni dobi predsednik videmske Ljudske banke odv. Roberto Tonazzi.

Do zamenjave na čelu konzorcija, ki združuje devet kreditnih institutov v deželi — med temi tudi Kmečko banko v Gorici —, je prišlo na običnem zboru v Codroipu. Konzorcij ljudskih bank je danes pomemben dejavnik v deželnem kreditnem poslovanju, saj upravljajo v njem združene banke več kot 2.700 milijard vlog, okrog 1.550 milijard naložb, razpolagajo pa s 75 bančnimi okenci, predstavnimiškim uradom in 24 davčnimi izterjevalnicami po vsej deželi.

V svojem poročilu je dosedanjí predsednik inž. Fantuzzi podal podroben pregled dosežkov v letu 1985. Omenil je sodelovanje konzorcija z deželno upravo in finančnimi družbami, tako javnimi kot zasebnimi. Vodilo je bilo pri tem večje vključevanje ljudskih bank v upravljanje in načrtovanje deželnega gospodarstva in financ. Omenil je tudi navznoter usmerjeno delovanje, z izboljšanjem uslug, med katerimi je poudaril novo službo upravljanja premoženjskih premoženj, ki so jo skupaj z milanskimi družbami uresničili v lanskem letu.

Na običnem zboru je bil govor tudi o programu poslovanja v tekočem letu, v katerem nameravajo uresničiti nekatere pomembne pobude za okrepitev sedanjih in uresničevanje novih uslug, ki jih finančno tržišče danes vedno bolj zahteva od bank.

Skupščina FIOM v Zanussiju

PORDENON — V tovarnah Zanussi se je sestal aktiv delavcev včlanjenih v sindikat FIOM - CGIL, kateremu je prisostvoval tudi vsedrjavni tajnik Bolaffi.

Delavci so na sestanku poslali poziv kovinarskima sindikatoma FIM in UILM, naj se izjasnita glede enotnega nastopanja.

Kot bistveno zahtevo so delavci postavili vprašanje zaposlitve mladih delavcev s terminsko pogodbo. Izrazili so se tudi proti nekontroliranemu poseganju po nadurnem delu. Zahtevali so pa to, naj vodstvo industrijskih obratov pove, kako želi zvišati produktivnost.

Sindikat FIOM je nazadnje izrazil negativno mnenje glede zadržanja Dežele do problemov v Zanussiju.

BERITE

»Novi Matajur«

Za investicije v gradbeništvo

TRST — Deželna sindikalna tajništva CGIL, CISL in UIL so na sestanku s predstvom deželnega sveta, kjer so se pogovarjali o težkem položaju gradbeniškega sektorja v deželi, zahtevali definicijo splošnega okvira javnih investicij v gradbeništvo. Gre za triletni načrt, za katerega je treba še vedno določiti čase izvajanja, kar seveda močno prizadeva zaposlitveno raven v FJK.

Sindikati zahtevajo nadalje, da se spremenijo kriteriji, po katerih so dodeljevali izvedbo raznih del posameznim družbam oziroma podjetjem ter spodbujajo razpravo o sedmih milijardah, ki so bile predvidene za financiranje gradbeništva.

Predsednik deželnega odbora Biasutti je obljubil, da bo do konca meseca izdelal načrt nadaljnjih srečanj, na katerih bodo poglobili zadevna vprašanja.

Pestra dejavnost Beneške galerije

ŠPETER — V Beneški galeriji bo do 21. marca odprta razstava češkoslovaške slikarke Mihaele Bichove, ki se publiki predstavlja z olji na steklu velikega formata. Na sugestivni razstavi so na ogled zimske pokrajine, na katerih izstopajo surrealno cvetje, gozdni sadeži in skrivnostni portreti v ciganskih nošah.

Na otvoritvi razstave, ki je bila postavljena ob priliki 8. marca, so bili prisotni, poleg deželne svetovalke Auguste Barbina, še druge osebnosti kulturnega in političnega življenja. V soboto, 22. marca, bodo v Beneški galeriji na ogled dela osmih umetnikov iz Ajdovščine, otvoritev pa bo ob 18. uri.

Enajsti spominski pohod na Porezen

CERKNO — V spomin na tragične dogodke na Poreznu v zadnji sovražni ofenzivi proti enotam 9. korpusa NOVJ, 24. marca 1945 leta, bodo v nedeljo, 23. marca letos že enajsti organizirali množični spominski pohod borcev, planincev, mladine, pripadnikov JLA in TO na 1623 metrov visoki vrh Porezna.

Predstavniki planinskega društva Cerkno in krajevnih družbenopolitičnih organizacij v sodelovanju s predstavniki borcev gorenjskega vojnega področja, Kosovelove brigade in inženirskega bataljona 31. divizije so že izdelali program letošnjega spominskega pohoda na Porezen, ki ga letos organizirajo pod pokroviteljstvom Kmetijske zadruge Idrija in ob pomoči delovne organizacije ETA Cerkno in ZTKO občine Idrija.

Organiziran odhod pohodnikov bo v nedeljo, 23. marca ob 7. uri iz Cerknega po poti »Kosovelove brigade«. Ob 11. uri bo spominska svečanost pri spomeniku na vrhu Porezna, kjer se bodo pohodniki poklonili spominu na padle borce Kosovelove brigade in Gorenjskega vojnega področja. Dostop na vrh Porezna je kljub visoki snežni odeji mogoč še po naslednjih poteh: iz Železnikov preko Davče po poti enote »Gorenjskega vojnega področja«, iz Podbrda po poti »Inženirskega bataljona« 31. divizije.

Po besedah predsednice odbora za organizacijo pohoda na Porezen Katice Filipič, organizatorji priporočajo, da se vsi pohodniki napotijo samo po napovedanih poteh, ker bodo samo te ob vodstvu vodnikov, s previdno hojo in primerno zimsko opremo varne. Na vrhu Porezna je novi planinski dom »Andrej Žvan - Boris« pod snegom, tako da v njem ni možno bivanje, kljub temu bo pohodnikom pri planinskem domu na voljo skodelica toplega čaja za okrepčilo. Hrano pa naj prinesejo pohodniki v nahrbtniku.

Odbor za organizacijo pohoda na Porezen bo skladno s pravili spominskega zimskega vzpona podelil pohodnikom za dvakratno udeležbo na pohodu bronasto značko, za štirikratno udeležbo srebrno, za šestkratno zlato spominsko značko, za deseterkratno udeležbo pa pohodniki prejmejo posebno plaketo. Lani je plaketo prvič prejelo okrog 300 pohodnikov.

Lanskega spominskega pohoda na Porezen se je udeležilo okrog 4000 pohodnikov iz Slovenije, Hrvaške in zamejstva, zato organizatorji tudi v nedeljo pričakujejo številno udeležbo ljubiteljev hoje.

SILVO KOVAČ

koraki. Majhna, gibka, zaripla od vročine, stopi v kuhinjo mati. Urno napolni kotel z vodo in pod njim zakuri. Dim napolni prostor. Dekletce na kamnu zaščemijo oči. Počasi se dim vali skozi odprte duri. Ogenj zaprasketa pod kotlom. Tedaj se šele mati ozre po njej. »Si lačna?« »Ja...«

»Te nikoli ni vzela v naročje in te popestovala?« sem nekoč vprašala mater. »Ne,« je rekla. »Ni bilo v navadi.«

Nekega dne je šla po vasi novica, da je Blaževa Francka shodila. Po sedmih letih, tse... tse... In so jo prihajali gledat. Mati je rekla, da ji je bilo nadležno. In potem je pravila, kako je šla nekega dne prvokrat skozi vas. Bila je nedelja in pred gostilno so stali vaški možje. Vsi hkrati so se zastrmeli vanjo. Sram jo je postalo, pa se je obrnila in zavpila: »Kaj me gledate, smrkovci!« Nasmehnili so se, je rekla. Niso ji zamerili.

Po vasi so govorili o čudežu. Neki vaščan je vedel povedati, da je videl očeta Valentina, kako je bos romal na Sveto goro. Pa je res romal? »Ne vem,« je rekla, »nikoli ni o tem govoril.«

Otrok se je hoji privadil, lahko so ga že poslali na pašo, in v pozni jeseni je z drugimi pastirci vred tam prezebala in si grela stopala v toplih kravajkih.

Poleti je morala z domačimi na njive. »Za pleti bo

dobra,« je rekla mati Mica. Od močnega sonca ji je začelo v glavi kljuvati, in je v grmovje hodila povračat. Nihče ni verjel, da ji je res slabo. Komu je še sonce škodilo? In so jo zbadali, da ji delo na polju ne diši. To jo je še v starosti bolelo, in je z zavistjo govorila o svoji sestri Bernardi, ki je nikdar v življenju ni bolela glava. Nikdar! Pomisli! Kot da je to komaj možiči verjeti. Bernarda je bila res vsa taka, kakršna si je mati Mica mogla želeli hčer. Zdrava, krepka in razumna. Za bolehnim otrokom, kakršna je bila Francika, mati Mica zanesljivo ne bi potočila solze. Bog jo je rešil, bi povedala, kakor mašnik z léce.

Nekoč, ko naše matere ni bilo več, sem vprašala teto Bernardo, kakšna je bila kot otrok. »O, kokola,« je rekla po tržaško. In je gledala v nekaj pred seboj. Zdajle jo vidi, mi je šlo skozi misli, in sem nemočno strmel na tisto smer. »Kaj je rekel nemček?« je vprašala Tonjača, ko se je vračal iz šole. Hotela je reči »učenik«, kakor so tedaj pravili učiteljem. »Učenik je vprašal, ali si pridna,« si je izmišljal Tonjač. »Reees?« »Ja,« je rekel Tonjač, »in če boš kmalu prišla v šolo.« »Reees?«

In neke jeseni je res šla v šolo. Medtem jo je bil nekega dne Tonjač pahnil po kamnitih stopnicah. Trinajst jih je bilo. Po tistem je dolgo jecljala. Zgodilo se je, da je v šoli dvignila roko, ko pa jo je učiteljica poklicala, ni mogla izreči besede. »Sedi,« je zamahnila učiteljica. In je sedla vsa osramočena.

Marija Vojskovič

Mi smo od tam...

6.

Nemara zato, ker sem Kras doživela samo poleti, je ob materini pripovedi o tistih prvih sedmih letih, ko še ni hodila, vstal pred menoj vroč poletni dan. Vas je kot izumrla. Vsi so na poljih. V hiši pri Blaževih ni žive duše razen otroka, ki ždi na kamnu poleg ognjišča. Obokan kuhinjski strop se sveti od strjenih saj. Kotel visi nad ugaslim ognjiščem. Vročina lije skozi odprta vrata. Muhe so nadležne. Otroče sesa skorjo kruha in jo brani pred njimi.

Včasih pride od zunaj kakšen glas, škripanje voza, koraki ki se zde, da prihajajo bliže... Otroče prisluhne. In spet tišina in brenčanje muh. Vročina je čedalje hujša, otroče zadremlje. Čez čas se predrami. Muhe rojijo kot prej. Pusto ji je. Trebuh jo boli. Tiho zajoeče. Sredi gluhega plivkanja časa se nazadnje oglasi zvon. V Tomaju zvoni poldne. Otrokov pogled se zdaj upira v odprto vrat. Čez čas se po dvorišču potočijo hitri

Predstavitev ljubljanskega sejma v Trstu

25. jubilejni mednarodni sejem Alpe-Adria ob številni udeležbi razstavljalcev iz FJK

Na sedežu tržaške Trgovinske zbornice so včeraj predstavili letošnji jubilejni 25. mednarodni sejem Alpe-Adria, ki bo od 24. do 29. marca na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Zaradi zadržanosti predsednika zbornice Tombesija, je ljubljanske goste zbranim novinarjem predstavil predsednik tržaške delegacije milanške trgovinske zbornice Italjug, Giulio Petrucco, z italijanske strani pa so se predstavile udeležili še podpredsednik tržaške delegacije Stanislav Bole z nekaterimi člani, vodja urada za zunanjo trgovino pri vladnem komisariatu Lazzini in zastopniki tržaške zbornice. Jugoslovansko stran so zastopali generalni direktor ljubljanskega Gospodarskega razstavišča, inž. Regovec, njegova sodelavka Bračičeva, ki je odgovorna za sejem Alpe-Adria, predstavnik Gospodarske zbornice SFRJ v Trstu Rožman in član predststva Gospodarske zbornice Slovenije Aljoša Mrak.

Petrucco je uvodoma poudaril pomen ljubljanske sejemске prireditve kot priložnosti za srečanje predstavnikov oblasti in gospodarstvenikov z obeh strani meje in za preverjanje ter izmenjavo mnenj o problemih blagovne menjave in gospodarske kooperacije. Letos pa je še posebno pomembno dejstvo, da je tržaška Trgo-

vinska zbornica od deželne direktcije za trgovino in turizem dobila prvič uradno pooblastilo, da organizira nastop razstavljalcev in udeležencev iz Furlanije - Julijske krajine ter program njihovih srečanj na ljubljanski prireditvi. Poleg 31 podjetij, ki se bodo na sejmu predstavila v režiji Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, bo navzočih še 20 razstavljalcev in posebna uradna stojnica dežele, kjer bodo prikazane njihove proizvodne tipologije in dve najzanimivejši temi za razvoj kooperacije: možnosti FJK na področju uporabnega raziskovanja in tehnoloških inovacij ter pregled turističnih zmogljivosti v deželi, s posebnim ozirom na kongresno dejavnost.

Jugoslovanski gostje so se skupaj s predstavnikom GZJ Rožmanom tržaški zbornici zahvalili za gostoljubje, inž. Regovec pa je nato podrobno orisal letošnji prireditev Alpe-Adria, ki vsebuje nekatere novosti. Na 18 tisoč kvadratnih metrih razstavne površine bo zastopanih več kot 500 razstavljalcev iz 14 držav, največ seveda iz sosednje Italije in Avstrije. Prirediteljem je letos uspelo k sejmu pritegniti tudi mesto Ljubljana, ki bo v času razstave živelo teden mednarodnega sodelovanja s prireditvami kulturnega in gostinskega značaja. Medtem ko so lani uspeli organizirati razstavo prometnih in-

frastruktur na vsem območju skupnosti Alpe - Jadran, letos žal ni uspela podobna pobuda za področje turizma, ki bo tako omejena le na sosednja območja Italije in Avstrije. Vsekakor pa so prireditelji izrazili veliko zadovoljstvo nad udeležbo, v prvi vrsti seveda prav iz omenjenih sosednih držav.

Z včerajšnje tiskovne konference v prostorih Trgovinske zbornice

27. marca bo na sejmu Alpe-Adria uradni dan Furlanije - Julijske krajine, naš dnevnik pa bo ob tej priložnosti izšel s posebno prilogo, v kateri bomo naše bralce podrobneje seznanili s to pomembno in tradicionalno manifestacijo mednarodnega gospodarskega sodelovanja. (vh)

Stavka v pomorskem sektorju

Teritorialna tajništva CGIL, CISL in UIL v Trstu so napovedala stavkovno gibanje v vseh sektorjih pomorskega gospodarstva, potem ko je Lloyd Triestino ob podpori Finmare sklenil ukiniti, kljub nasprotovanju samega ministra za trgovsko mornarico, nekatere pomorske proge. S to akcijo želijo sindikalne organizacije tudi pospešiti srečanje z ministrom ter zaščititi ogrožena delovna mesta, dokler ne bo stopil v veljavo zakon o preureditvi javnega brodogoja. Tako bodo v pomorskem sektorju stavkali, dokler ne bo določen datum srečanja s predstavništvom vlade. Poleg srečanja pa sindikati zahtevajo tudi takojšnja jamstva o preključitvi vseh ukrepov, ki bi ogrožali dejavnost v pomorstvu in delovna mesta.

Posegi za konzulat ZDA

Tudi tržaška Trgovinska zbornica in Združenje industrijev sta se včeraj pridružila mnenju in pobudam tržaške občinske in pokrajinske uprave in drugih javnih ustanov, ki so se zavzele, da bi ZDA preklicale sklep o zaprtju svojega konzulata v našem mestu.

● Tržaški župan Richetti bo danes gost radijske oddaje tretje radijske mreže »Succede in Italia«. Oddaja se bo začela ob 11.45. Kdor bi mu želel zastaviti kako vprašanje naj pokliče tel. št. 06/3612177.

Ministrstvo za šolstvo privolilo v ustanovitev dveh posebnih komisij Kdaj učni programi za naše osnovne šole?

Pred meseci smo že poročali o novih učnih načrtih za osnovne šole, ki bodo stopili v veljavo v šolskem letu 1987/88. O tem vprašanju so se v začetku letošnjega šolskega leta dokaj kritično izrekli naši učitelji. Njihov protest je izzval predvsem dejstvo, da novi načrti niso bili še uradno prevedeni. Na tečajih, na katerih so morali preštudirati uvod v načrte in jih primerjati s sedanjimi, so sicer pripravili poročilo o opravljenem tečaju, kot to predvidevajo ministrska določila, iz protesta pa tega poročila niso poslali šolskemu skrbništvu, ki bi moralo nato strniti zaključke vseh tečajev v poseben dokument in ga poslati ministrstvu za šolstvo.

Protest učiteljev ni bil osamljen. Tudi člani Deželne komisije za vprašanja, ki zadevajo delovanje šol s slovenskim učnim jezikom, so že lani na sejah komisije zahtevali čimprejšen prevod novih učnih načrtov. Tako je bila julija lani sprejeta resolucija Sama Pahorja z zahtevo po prilagoditvi učnih načrtov slovenskim šolam in po ustanovitvi posebne komisije, ki naj bi to delo tudi opravila. Novembra lani je bila ponovno predložena zahteva po prilagoditvi in po uradnem prevodu učnih načrtov. Obe zahtevi sta bili poslani ministrstvu.

Ministrstvo za šolstvo je 29. janu-

arja letos odgovorilo na zahtevi in naročilo deželnemu šolskemu skrbniku naj imenuje komisijo za prilagajanje novih učnih načrtov za osnovne šole. To komisijo naj bi sestavljali štirje učitelji, dva didaktična ravnatelja in en ravnatelj nižje srednje šole. Po zadnji seji komisije z dne 13. februarja letos je prispelo z ministrstva za šolstvo drugo pismo, ki naroča skrbniku sestavo komisije za prevod učnih načrtov.

Po posegih ministrstva bi se morali torej z novimi učnimi načrti spoprijeti dve posebni komisiji. Ena naj bi poskrbela za prilagoditev učnih

načrtov potrebam in stvarnosti slovenskih osnovnih šol v Italiji, druga pa naj bi oskrbela uraden prevod teh načrtov.

Novi učni načrti bodo, kot rečeno, stopili v veljavo v šolskem letu 1987/88. V šolah jih bodo začeli skratka izvajati čez poldrugo leto. Bo uspelo obema še neustanovljenima komisijama v tem roku opraviti nemajhno delo, ki ju čaka? Pristojni šolski organi bi se morali zavzeti, da bo delo v komisijah čimprej steklo sicer tvegamo, da se bo na naših šolah septembra 1987 začel pouk še po starih programih.

Predstavniki ljubljanske univerze in pedagoški svetovalec prof. Silvo Fatur bodo danes na informativnem srečanju, ki ga prireja Sindikat slovenske šole ob 16.30 v Gregorčičevi dvorani (Ul. sv. Frančiška 20), predložili našim učiteljem in otroškim vzgojiteljem možnosti univerzitetnega izobraževanja v sklopu ljubljanske univerze in enote pedagoške akademije v Kopru. Srečanje je za naše šolnike nadvse zanimivo, saj že odlok št. 417 iz leta 1974 predvideva univerzitetno izobrazbo za učitelje in vzgojitelje.

Na srečanju bodo dobili udeleženci vrsto informacij o možnostih študija. Tako se bo na primer vpis na pedagoško akademijo za akademsko leto 1986/87 zaključil že konec marca. Vpišejo se lahko absolutni vzgojiteljske šole in učiteljišča (tudi brez opravljenega petega letnika). Glede šolanja sta možna redni študij v Kopru za brezposelne ali pa študij ob delu za zaposlene. Ob tem je treba seveda poudariti, da bo predmetnik prilagojen razmeram naših šol. Poleg teh okvirnih informacij bodo dali predstavniki ljubljanske univerze vsa možna pojasnila na morebitne predloge in vprašanja.

Izšel je Sindikalni vestnik Sindikata slovenske šole

Sindikat slovenske šole je izdal v prejšnjih dneh publikacijo z naslovom »Sindikalni vestnik«, ki je namenjena prvenstveno našim šolnikom, zaradi bogatih informacij o delovanju sindikata in o odprtih vprašanjih naše šole, ki jih prinaša na svojih enajstih straneh, pa zna biti zanimiva tudi za vse tiste, ki jim je naše šolstvo pri srcu.

Številka se začne s člankom o 30. jubileju Sindikata slovenske šole. Sindikalna organizacija naših šolnikov je imela namreč svoj ustanovni občni zbor 19. februarja 1956. »Obstoj sindikata in njegovo delovanje je nenaдомestljivo, ker so slovenski šolniki najbolj občutljivi za vse, kar se dogaja na slovenskih šolah in najbolj vedo, kaj slovenske šole potrebujejo,« je med drugim zapisano v članku, ki se zaključuje z ugotovitvijo, da je za nadaljnjo rast naše šole potrebna podpora političnih sil, v katerih delujejo Slovenci.

V Vestniku je podrobno razčlenjena sestava izvršnega odbora sindikata, daljši članek je namenjen srečanjem z manjšinskimi sindikati (Sa VT - école iz Doline Aosta in SSG - ASGB iz Južne Tirolske). Podrobno je opisano tudi delovanje Deželne komisije za slovenske šole, ki je med drugimi vprašanji razpravljala tudi o slovenskih učbenikih, o osebu pri upravi učbenikov, o vpisovanju v prve razrede osnovnih šol, o porazdeli-

tvi denarnih podpor šolam, o razpisu številnih natečajev.

Posebna pozornost je namenjena delovanju sindikalne komisije na šolskem skrbništvu, upadanju števila učencev na srednjih šolah, natečaju za prevajalce slovenskega jezika in rednim natečajem.

Izredno zanimivi so podatki o odzivu slovenskih šolnikov na celodnevno stavko, ki jo je oklical Sindikat slovenske šole skupno s konfederalnimi sindikati 28. januarja letos »za novo šolsko politiko«. Uspeh stavke je bil dober na osnovnih in srednjih šolah, na višjih srednjih šolah pa je bil odziv zelo različen od šole do

Gianni Bagget Bozzo o študentskih gibanjih v letih 1968 in 1985

»Šola v Italiji: 1968-1985, dve gibanji, ena realnost?« je naslov zanimivih okrogli mizi, ki jo prirejajo v petek, 21. marca, ob 17. uri v dvorani Baroncini (Ul. Trento 8) Krožek za politična in študijska vprašanja »Che Guevara«, Krožek »Ercole Miani« in klub »Rosselli«.

Uvodno poročilo bo imel evropski parlamentarec Gianni Baget Bozzo. O študentskem gibanju iz leta 1968 bodo spregovorili Gianfranco Carbone, Franco Del Campo, Giulio Ercolessi, Maurizio Fogar, Ugo Poli in Franco Teodoro, o študijskem gibanju v letu 1985 pa univerzitetni študent Gianni Iacono, dijak italijanskega tehniškega zavoda Carli Massimo Macaluso in dijakinja slovenskega znanstvenega liceja Prešeren Živa Pahor.

V razpravo bo posegel tudi pokrajinski odbornik za šolstvo in mladinska vprašanja Manfredi Poilucci.

šole«, piše v Vestniku, ki tudi navaja podatke o stavkajočih na podlagi izračunov šolskega skrbništva.

Udeležba na stavki je bila sledeča:	
osnovne šole	76 odst.
nižje srednje šole	72 odst.
učiteljišče Slomšek	70 odst.
licej Prešeren	48 odst.
pok. zavod Stefan	19 odst.
trg. zavod Zois	8 odst.

»Naj sklepamo, da na naših višjih srednjih šolah ni večjih problemov in da vse poteka zadovoljivo?« se ob teh podatkih vprašuje Sindikalni vestnik.

Poleg tega so v Vestniku zabeležena še nekatera druga povsem sindikalna vprašanja, kot na primer doklada za dvojezičnost, nova delovna pogodba in preustroj osnovnih, nižjih in višjih srednjih šol.

Drevi v Križu srečanje glasbenih šol iz Trsta, Postojne in Pirana

Drevi, ob 20. uri bo v Domu A. Sirk v Križu srečanje gojencev glasbenih šol Primorske, na katerem bodo nastopili mladi glasbeniki iz glasbene šole GM v Trstu ter glasbenih šol iz Pirana in Postojne na naslednjih instrummentih: kitari, trobilih, harmoniki, klavirju in na pihalih.

Nocojšnje srečanje v Križu je eno od štirih področnih srečanj glasbenih šol Primorske. Ostala tri srečanja bodo še drevi v Tolminu, jutri v Kopru, v petek pa v Ilirski Bistrici.

Na vseh štirih srečanjih bodo glasbeni pedagogi posamezne nastopajoče tudi točkovali. Najboljše uvrščene bodo potem izbrali za nastop na osrednjem srečanju glasbenih šol iz Primorske, ki bo 2. aprila v Postojni.

Gre za tradicionalna srečanja glasbenih šol, njihovih gojencev in učiteljev ter profesorjev s to in onstran meje, ki so pripomogla k boljšemu medsebojnemu poznavanju ter tesnejšemu sodelovanju gojencev in vodstvenih organov, ki je lahko le v korist rasti in razvoju omenjenih šol.

Domači izvajalci bodo drevi zaključili letošnji uspešni peti Ricmanjski teden

V Ricmanjih se zaključuje letošnji peti, jubilejni Ricmanjski teden, ki ga prireja domače KD Slavec in je tokrat potekal v znamenju številnih kulturnih prireditev.

Drevi bo na programu domači večer, kar pomeni, da bodo izvajalci domačini: od osnovnošolskih otrok, vse do pevcev in igralcev. Nastopili bodo tako učenci osnovnih šol Ivan Trinko in Mara Samsa, mešani pevski zbor Slavec, ki ga vodi Aldo Kumar, na zaključni večer pa se je še posebej pripravila domača dramska skupina, ki je z režiserjem Dragom Gorupom nastudirala veseligr »Damoklejev meč«.

Obeta se torej pester in zanimiv večer, na katerega vabi društvo Slavec vse domačine, ki bodo s svojo udeležbo podkrepili pomen te, že tradicionalne kulturne manifestacije v Ricmanjih, ki postaja nekakšno nadaljevanje nekdanjih praznovanj Jožetov in Jožic, seveda predvsem s kulturnim sporočilom.

S predavanja ob 2.000-letnici kamnolomov

Devinsko-nabrežinska občina je arheološko izredno bogata

Niz predavanj, ki poteka vzporedno z razstavnimi prireditvami ob 2.000-letnici nabrežinskih kamnolomov, se je v začetku tedna nadaljeval z dvema konferencama, in sicer o arheoloških najdbah v devinsko-nabrežinski občini in o uporabi kraškega kamna v umetnosti. Omeniti gre še zlasti prvo, ki je iz zgodovinskega vidika bila precej zanimiva, saj je nudila obsežen pregled arheoloških raziskav na ozemlju občine.

Predavateljica, arheologinja Franca Maselli - Scotti je svoj referat, ki je sledil krajšemu nagovoru občinske odbornice Terčonove, osredotočila na prazgodovinsko in rimsko obdobje, pri tem pa se navezala zlasti na pomembnejša odkritja. Na ozemlju devinsko - nabrežinske občine teh res ne manjka, saj je območje, kot smo povedali, arheološko dokaj bogato. Po kronološkem vrstnem redu bi omenili še zlasti izkopanine pod t.i. »vižoveljskim previšom«, ki so stare okrog 450 tisoč let in so med najstarejšimi v Evropi, nato pa seveda številna gradišča (na Grmadi, pri Cerovljah, Slivnem itd.) in druga odkritja posebno v do-

bi mezolitika. Zanimanje zgodovinarjev in arheologov je v zadnjih letih vsekakor osredotočeno na Devin in Štivan, kjer je veliko najdišč iz rimske dobe. Posebno pomembna so odkritja ob Timavi, ki potrjujejo domnevo o obstoju važnega pristanišča; amfore in drugi predmeti, ki so jih tam našli pred nedavnim, naj bi bili iz l. 600 pr. Kr. Precej stari so tudi razni ostanke predmetov, ki so jih našli pri Devoinu ob t.i. »vija Gemina« (povezovala je Oglej s Trstom) in v starem jedru vasi kjer so poleti 1982 vodili podrobne raziskave. Največ sledov iz rimskega časa je vsekakor pri »Lukovcu«; tam potekajo raziskave že skoraj deset let, našli pa so med drugim ostanke t.i. »ville rustice« in druge predmete. Največ govora je bilo ravno o teh raziskavah, nekoliko manj pa o bolj znanih najdbah (n.p. o Mitrejevi jami nedaleč od Štavana in rimske vile med Nabrežino in Sesljajnom).

Naj omenimo, da bo zadnje predavanje na sporedu v ponedeljek, posvečeno pa bo uporabi nabrežinskega kamna v sodobni arhitekturi. IV.

Posredovala ga bo na današnjem sestanku v Rimu

Enotni predlog F-JK za obmejno sodelovanje

NADALJEVANJE S 1. STRANI

dopolnilo »paketu« za Trst in Gorico;

3. zaželeno povezavo s pobudo o priznanju »obmejnega območja« Evropske gospodarske skupnosti celotne dežele F-KJ, kar bi tudi moralo biti točno zapisano v končnem besedilu ukrepa;

4. možnost uporabe sredstev, ki jih daje na razpolago zakon, ne samo za pobude »mešanega« značaja in s programskimi normami, ampak v logiki ravnoesja na osnovi smernic, ki naj jih določi deželni odbor FKJ.

»Vrh« deželne večine je tudi soglasno izrazil pozitivno oceno glede vseh tistih novih in originalnih vzpodbudnih oblik sodelovanja, ki bi jih lahko našli na seji ožjega odbora komisije za proračun pri poslanski zbornici.

In prav zaradi zasedanja tega ožjega odbora, ki se bo sestal danes, so se včeraj srečali predstavniki strank deželne večine. Znano je, da se je okrog vseh teh problemov mednarodnega sodelovanja na obmejnem področju razvilo nemalo polemik v zadnjem času. Razvile so se tako v de-

želni večini kot tudi med posameznimi strankami, ta razhajanja pa so povzročile zahteve furlanskih industrijskih-gospodarskih krogov, ki skušajo dejansko spremeniti ukrep v korist obmejnega področja v pravi »proti-paket« in to s tem, da bi v ta ukrep vlada vključila (veljal naj bi za vso deželo in naj bi težil k razvoju mednarodnega sodelovanja) vse tiste olajšave v zvezi z ILOR, IRPEF, IN VILM in z delnim državnim kritjem socialnih dajatev, ki jih je »paket« že uzakonil za Trst in Gorico kot priznanje za njeno krizno stanje. V gospodarskih krogih tega področja se namreč ugotavlja, da bi ukrep, ki ga predlagajo furlanski krogi v korist mednarodnega sodelovanja v F-JK, ne imel nobenega učinka za to področje.

Današnjega zasedanja ožjega odbora komisije za proračun pri poslanski zbornici se bo vsekakor udeležil tudi predsednik deželnega odbora F-JK Biasutti.

Novo pokrajinsko tajništvo KPI

Novi vodstveni organi KPI so na svoji ponedeljkovi seji soglasno ime-

novali novo pokrajinsko tajništvo komunistične federacije. Sestavljajo ga: Giorgio Canciani, Nico Costa, Paolo Geri, Ester Pacor, Maurizio Pessato in Stojan Spetič. Predloge je sestavila komisija, ki je bila izbrana že 9. marca in v kateri so bili Mario Colli, Antonino Cuffaro, Gastone Millo in Ugo Poli.

V Rimu manifestacija proti sodnim izgonom

Vsredzavni sindikati stanovanjskih upravičencev CGIL, CISL, UIL bodo priredili v petek, 21. marca, v Rimu vsedržavno protestno manifestacijo zoper izgone iz stanovanj in sedanjo neučinkovito stanovanjsko politiko. Vprašanje izgonov iz stanovanj je v Trstu še vedno zelo živo, zato bo tudi iz našega mesta odpotovala na manifestacijo v Rim številčna delegacija.

● V petek bo ob 8.30 na sedežu trgovinske zbornice srečanje o socialni politiki in položaju ostarelih v Trstu. Srečanje prireja sindikat upokojujencev CISL.

Dolinski socialisti pri Carboneju

Predstavniki glavnega odbora dolinske sekcije PSI so se v ponedeljek srečali na deželi z deželnim odbornikom za proračun in načrtovanje Carbonejem. Obrazložili so mu obveznosti, ki izhajajo iz volilnega programa stranke za dolinsko občino in mu nakazali potrebe po čimprejšnjem finansiranju in rešitvi nekaterih nujnih in večkrat odloženih del in načrtov, ki doslej niso imeli ustrezne politične in finančne podpore. Deželnega odbornika so tudi zaprosili, da bi čimprej obiskal dolinske občinske upravitelje, ki bi mu podrobno orisali tehnične in birokratske zastoje, zaradi katerih ni še prišlo do rešitve omenjenih problemov.

Sekcijski kongresi Slovenske skupnosti

V okviru priprav na pokrajinski kongres, ki bo 12. aprila v Trstu, bodo tudi druge sekcije SSK, po devinsko - nabrežinski občini imele svoje kongrese. V tem tednu so na sporedu štirje kongresi in sicer: jutri se bo sestala strankina sekcija za Škedenj, Sv. Ano in Kolonkovec in sicer ob 20. uri v Domu Jakoba Ukmarja v Škedenju; v petek ob 20.30 bo v Prosvetnem domu na Opčinah sekcijski kongres za vzhodni Kras, ob 20. uri pa kongres sekcije iz repentabske občine, ki bo v Domu Albina Bubniča v Repnu. V soboto ob 18. uri pa bo na sedežu stranke v Ul. Machiavelli kongres mestne sekcije SSK. Poleg krajevnih problemov bodo na sekcijskih kongresih tudi izvolili delegate za pokrajinskega.

Tudi letos »Pomlad v Trstu«

Tudi letos bo poživila naše mesto prireditve »Pomlad v Trstu«. Aprila in maja bo okrog 40 tisoč cvetic krasilo mestne trge in območja za pešce, kakor tudi Miramarski grad. Prireditve pripravlja posebni odbor, ki se je v teh dneh prvič sestal v tem letu. Predseduje mu tržaški občinski odbornik za urbanistiko, odv. Sergio Pacor, med koordinatori njegove tehnične komisije pa je tudi arh. Vladimir Vremec. K odboru so pristopile številne tržaške ustanove, pa tudi posamezni občani.

Odbor zdaj pripravlja podroben spored prireditve. Pri Tržaški hranilnici pa je že odprt tekoči račun, in sicer št. 27122/0, na katerega je mogoče vplačati prispevke za kritje stroškov manifestacije.

Tržaška KPI predstavila izsledke parlamentarne komisije

Cecovini je bil tesno povezan s tajno prostozidarsko ložo P2

Znani voditelj Liste za Trst Manlio Cecovini, bivši tržaški župan in evropski poslanec ter človek, ki naj bi v skladu s sporazumi o »štafetah« v kratkem znova prevzel vajeti tržaške občinske uprave, je bil tesno povezan z zloglasno prostozidarsko ložo P2 in z njenim poglavarjem Liciom Gellijem. Tako izhaja iz dokumentacije, ki jo je zbrala parlamentarna preiskovalna komisija pod predsedstvom Tine Anselmijeve. Te dokumente so sinoči predstavili in osvetlili v dvorani v Ul. Madonnina pokrajinski tajnik KPI Ugo Poli, tržaški občinski svetovalec KPI Fausto Monfalcon in komunistični poslanec Elio Gambuggiani, ki je bil član komisije.

Posl. Gambuggiani je v glavnih obrisih prikazal izsledke parlamentarne preiskovalne komisije. Zbrani so v obsežnem poročilu Anselmijeve, ki ga je poslanska zbornica odobrila letošnjega 6. marca. Gellijeva prostozidarska loža je bila tajna organizacija, ki se je široko razrasla v državnem aparatu ter globoko pogojevala številna središča družbene in gospodarske moči. Bila je prava prevratniška organizacija, katere končni cilj je bila izvedba konservativnega prevrata v državi. Posl. Gambuggiani pa je opozoril, da je bila le eden izmed izrazov strategije, katere uresničevanje se ni prenehalo z njeno razpustit-

vijo, kot je mogoče razbrati iz številnih, na prvi pogled nerazumljivih pojavov v sedanjem italijanskem družbenem in političnem življenju.

Kako je bil z ložo P2 povezan Tržačan Manlio Cecovini, je razčlenjeno osvetlil na sinočnjem večeru Fausto Monfalcon. Iz dokaznega gradiva, ki ga je posredoval prisotnim predstavnikom občil in ki ga bo tržaška KPI razposlala vsem krajevnim političnim silam, med drugim jasno izhaja, da je Cecovini, ki je sicer ena izmed najvidnejših osebnosti italijanskega prostozidarstva, imel pristojnost, da je sprejemal skrivne člane v ložo P2, čeprav sam na videz ni bil v njej včlanjen. Zanimivo je tudi, da je v odgovoru na neko vprašanje v tržaškem občinskem svetu in v drugih javnih nastopih dajal neresnične izjave o odnosih, ki so jih njegovi ožji framasonski bratje in on sam imeli z Gellijevo ložo.

Kot je dejal Ugo Poli, namerava komunistična partija napraviti vse, da bi človek, ki je tako globoko vpleten v enega izmed najtemnejših napadov na italijansko demokracijo, ne prišel spet na čelo tržaške občinske uprave. Potrebno pa bo še marsikaj razčistiti v zvezi z delovanjem zloglasne prostozidarske lože in drugih podobnih tajnih organizacij v našem mestu in v naši deželi.

Stališče miljske občinske uprave o gradnji termocentrale na premog

Miljski župan Willer Bordon in podžupan Jacopo Rossini sta včeraj dopolne predstavila zbranim novinarjem na tiskovni konferenci uradni odgovor miljske občinske uprave na načrt italijanske elektriške družbe ENEL za gradnjo termocentrale na ozemlju miljske občine.

Župan Bordon je uvodoma pojasnil, da je občinska uprava sicer že od samega začetka nasprotovala gradnji načrtovane termoelektrarne, da pa je bilo to stališče le plod emocij in ni imelo nikakršne znanstvene osnove. To osnovo nudi sedaj zaključna študija posebne znanstvene komisije, ki jo je deželna uprava imenovala po prvem plazu negativnih reakcij ob objavi načrta o gradnji termoelektrarne na premog pri Miljah. Konec januarja je komisija, ki ji je predsedoval prof. Antonio Bramati, dokončala obsežno študijo in jo dala v pretres javnosti. Miljski župan je poudaril, da so ugotovitve študije zaskrbljujoče in v mnogočem osupljive. Osupljiva je nedvomno neresnost družbe ENEL, s katero je pripravila in predstavila načrt, saj je znanstvena komisija ugotovila številne napake v izračunih in podatkih, ki bi si jih pretendent za gradnjo tako pomembnega objekta res ne smel privoščiti. Tudi zaradi tega je po mnenju

prof. Antonia Bramatija projekt ne-predstavljal. Župan Bordon je včeraj ponovil splošno ugotovitev, da bi bila gradnja termoelektrarne tako iz ekološkega kot tudi iz turističnega aspekta nerentabilna investicija. Ekološka škoda, ki bi jo povzročila, bi bila neprecenljiva, in več kot 200 metrov visok dimnik in drugi objekti, ki bi jih jih zgradili v sklopu termoelektrarne prav gotovo ne bi koristili tržaškemu turizmu in načrtovani gradnji Marine Muje.

Gradnja bi lahko bila opravičljiva le z gospodarskega vidika, ker bi med drugim odprla nova delovna mesta. Okrog tega pa je razprava najbolj vroča. Več virov zatrjuje, da bi termoelektrarna zaposlila največ le okrog 500 delavcev, kar resnici na ljubo ni malo, upoštevajoč izjemno veliko število brezposelnih, predvsem mladih, in tržaški pokrajini. Vendar je to dvorezen nož, je obrazložil podžupan Rossini. Če odmislimo prej našete negativne posledice, je nadaljeval miljski podžupan, ki bi imele nedvomno negativen odsev tudi na zaposlitveno raven, bi gradnja termoelektrarne onemogočila vsakršno možnost industrijskega razvoja pokrajine za nadaljnjih 30-35 let. Ker tržaška pokrajina preprosto nima ozemlja, kjer bi gradila nove industrijske objekte, bi bila zato izbira nepovratna. V tem okviru gre omeniti tudi škodo, ki bi jo gradnja termocentrale prinesla zunanjemu videzu Trsta, ki namerava postati, in v tem dosega vzpodbudne rezultate, kongresno in kulturno središče ter center za mednarodno znanstveno raziskovanje.

Iz vseh teh razlogov, sta zaključila Bordon in Rossini, miljska občinska uprava nasprotuje gradnji termocentrale. Na koncu sta omenila možnost, da bi se o tem vprašanju v obliki referenduma izreklo vse prebivalstvo tržaške pokrajine. Podžupan miljske občine je tudi izrazil preseenečenje nad tem, da ni nobena od sosednjih občin sprejela stališča do gradnje termocentrale.

12 Turkov v ječo ker so ilegalno prestopili mejo

Tržaški karabinjerji so predvčerajšnjim ob zori zajeli dvanajst turških državljanov, ki so se pritihtapili čez mejo. Prijeli so jih blizu Samatorce, od koder so se s tremi taksiji hoteli zapeljati v mesto. Karabinjerji so Turke peljali na sedež poveljstva v Istrski ulici, kjer je bilo zasliševanje. Pretor De Nicolo in pravdnik Rosario s sodišča za mladoletne (dva Turka še nista izpolnila 18. leta) sta ugotovila prekrške in potrdila karabinjerski nalog o aretaciji, tako da sedi dvanajsterica v koronejskem zaporu.

Vsi zapovrstjo so obtoženi ilegalnega vstopa v Italijo in osumljeni nakupa ponarejenih potnih listov oziroma njihove posesti. Preiskavo o tem, kdo pravzaprav v resnici vsakdo je in čemu nezakonit prestop meje, karabinjerji seveda nadaljujejo, in to s sodelovanjem Interpola.

razna obvestila

Uprava občine Dolina in pripravljani odbor 30. razstave vin vabita vinarje, ki nameravajo sodelovati na 30. občinski razstavi domačih vin, ki bo v Dolini od 3. do 6. maja 1986, naj se zgledajo v občinskih uradih ali pa po telefonu (na št. 228110, 228127, 228392) od 21. do 28. marca.

● Jutri bo ob 16.30 v veliki dvorani liceja F. Petrarca dr. Lucio Fabi predstavil referat o socialni zgodovini zdravstva.

† Sporočamo, da nas je včeraj za vedno zapustila naša draga mati in nona

Pepca Zafran vd. Derganc

Žalujoča hči Ida, vnukinji Majda in Ondina z družinama.

Trst, 19. marca 1986

Ob prerani smrti dragega Riharda Simoniča izreka družini iskreno sožalje

podjetje TECHN A

Ob izgubi dragega Riharda Simoniča izrekata žalujočim iskreno sožalje

družini Kafol

Ob izgubi dragega očeta izrekajo iskreno sožalje sošolcu Riccardu Simoniču dijaki in razredni zbor 1. B razreda DTTZ žiga Zois.

Kolektiv Dijaškega doma Srečko Kosovel izreka svoji sodelavki Brunici iskreno sožalje ob izgubi drage sestre Marije.

KD Rovte - Kolonkovec izraža iskreno sožalje Maksu Slavcu in družini ob nenadni izgubi drage žene Amalije.

V DSI prikaz dejavnosti založbe Mohorjeve družbe iz Celovca

Gostje Društva slovenskih izobražencev so bili v ponedeljek trije predstavniki celovške založbe Mohorjeve družba: Franz Kattinig, Marko Dvořak in Vinko Ošlak, ki so občinstvu predstavili najnovejše knjige, ki so letos izšle pri tej založniški hiši. Celovška založba sodeluje tudi s celjsko in gorjsko Mohorjevo družbo, letos pa je svoje knjige razstavljala tudi na ljubljanskem knjižnem sejmu.

Knjižna produkcija za leto 1986 obsega tri literarna dela. Pred kratkim je izšla knjiga poezij »Napiši na zid zemlje«. Pesnik je Janko Ferk, mlad študent prava.

Pod peresom Antona Slaviča je nastala zbirka poezij, ki nosijo simboličen naslov »Iskal sem luč«.

Letos je v celovški Mohorjevi družbi izšla tudi najnovejša knjiga povesti Vinka Beličiča »Človek na pragu«.

Po predstavitvi teh treh knjižnih novosti so založniki celjske Mohorjeve družbe povedali še marsikaj zanimivega o svoji dejavnosti in načrtih za bodočnost. Dejavnost te založniške hiše je raznolika, saj tiska tako literarna dela domačih in tujih umetnikov, kot tudi knjige za otroke ter razne priložnike, pa tudi revije kot so »Družina in dom«, »Celovski zvon« ter znano »Pratiko«, ki izide vsako leto in ki jo berejo Slovenci povsod po svetu. Zanimivo pa je, da tiska celovška Mohorjeva družba nekatere svoje knjige tudi v nemščini in celo v esperantu. (tako bo npr. izšel Prešernov »Sonetni venec« tudi v mednarodnem jeziku esperantu). O vseh knjigah, tudi slovenskih, ki izidejo pri celovški založniški hiši, pa redno poročajo tudi avstrijski dnevnik, kar se tu pri nas ne dogaja preveč pogostoma...

HJ

»Kje je meja?« v nedeljo v Zgoniku

Uprizoritev veseloigre »Kje je meja?«, s katero je mladinska dramska skupina KD Igo Gruden v nedeljo gostovala v športno-kulturnem centru v Zgoniku na povabilo KD Rdeča zvezda, je doživela uspeh, kakršnega je doživela že krstna uprizoritev na domačem odru.

Prenovljena zlatarna Mikolj

V ponedeljek, na dan, ko so v Trstu vse trgovine zaprte, so pri Sv. Jakobu odprli prenovljeno urarno in zlatarno Mikolj. Družina Mikolj (od gospe Marije in njenega sina Karla do današnjega lastnika, vnuka Danija) upravlja urarno od leta 1952. Ko so jo odprli, je bila to edina slovenska zlatarna pri Sv. Jakobu. Ko so jo predvčerajšnjim ponovno odprli, je še vedno edina.

menjalnica

NAKUPNI TEČAJI 18.3.1986

Ameriški dolar	1.513.—	Japonski jen	7.—
Nemška marka	677.—	Švicarski frank	807.—
Francoski frank	219.—	Avstrijski šiling	96.—
Holandski florint	599.—	Norveška krona	212.—
Belgijski frank	31.—	Švedska krona	209.—
Funt sterling	2.200.—	Portugalski eskudo	10.—
Irski sterling	2.000.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	181.—	Avstralski dolar	1.040.—
Grška drahma	10.—	Debeli dinar	4,10
Kanadski dolar	1.070.—	Drobni dinar	4,10

Društvo EKONOMIST vabi na predavanje

Ali je možno reformirati jugoslovansko gospodarstvo?

Predavanje bo danes, 19. t.m., ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20. Govoril bo prof. JOŽE MENCINGER, predavatelj na ljubljanski univerzi in raziskovalec na ekonomskem inštitutu pravne fakultete.

GLASBENA MATICA TRST

Danes, 19. t. m., ob 20. uri v Domu A. Sirk v Križu

SREČANJE GLASBENIH ŠOL PRIMORSKE

Nastopajo: gojenci Glasbene matice iz Trsta, glasbenih šol iz Pirana in Postojne.

Vabljeni!

skd SLAVEC Ricmanje

MANJ
RICMANJ
12. MAREC
19. MAREC
1986
TEDEN

SPORED:

Danes, 19. 3., ob 20. uri domači večer — sodelujejo učenci cel. osn. šole I. Trinko - M. Samsa, mešani pevski zbor SLAVEC - dirigent A. Kumar in dramska skupina SKD Slavec z veseloigro »DAMOKLEJEV MEČ« - režija D. Gorup.

gledališča

VERDI

V petek ob 20. uri (red C/F) šesta predstava opere »Volo di notte« in »Marsia« L. Dallapiccole.

ROSSETTI

Danes, 19. t.m., ob 16. uri in ob 20.30 bo Teatro Stabile iz Bocna predstavil delo P. Aretina »La cortigiana«. Nastopata F. Benedetti in A. Salinas. Režija Marco Bernardi. V abonmaju odrezek št. 9. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

Jutri ob 18. uri bo v Krožku za kulturo in umetnost v okviru »četrtkovih gledaliških srečanj« srečanje s skupino iz Bocna.

CRISTALLO

Od jutri, 20. t.m., do nedelje, 23. t.m., bo v gledališču Cristallo nastopila gledališka skupina Il Piccolo teatro di prosa iz Trsta z delom »Robe dell'altro mondo«. Igrajo S. Amerighi, P. Toffoletto, S. Petean, D. Glavina in C. Hirsch. Režija — Silvio Petean.

CANKARJEV DOM Velika dvorana

V sredo, 26. t.m., ob 19.30: Elisabeth Leonskaja — Dunaj, klavirski recital.

Mala dvorana

V ponedeljek, 24., v torek, 25., četrtek, 27., petek, 28., in ponedeljek, 31. marca, ter v torek, 1. aprila, ob 19. uri: Retrospektiva filmov Marca Ferrerija

V torek, 25. t.m., ob 21. uri: Reinhard P. Gruber »Brez domovine«, Štajerska gostilniška opera v eni ekstazi.

Okrogla dvorana

V ponedeljek, 24., in torek, 25. t.m., ob 20.30: M. Sherman »Mesija« (ponovitvi).

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

2. Srečanje gledališč Alpe Jadran 1986

V petek, 21. t.m., ob 17.30 bo v mali dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici začetek srečanja gledališč z »Oder Obace« — Skupina koroških Slovencev iz Celovca. Zaključilo se bo 28.t.m. ob 20.30 v veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici z delom J. Murrella in G. Wilsona »Sara in krikarog« — Teatar in TD Zagreb.

razne prireditve

SKD Tabor — Opčine — Prosvetni dom. V soboto, 22. t.m., ob 20. uri gostuje mešani zbor KUD Baklje z Reke. Istrske in dalmatinske pesmi bodo dopolnili solisti z znanimi opernimi arijami. Vabljeni!

Slavistično društvo Trst priredi jutri, 20. t.m., ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani na sedežu ZSKD »Razgovor o Pohujšanju v dolini šentflorjanski«. Moderator Janez Povše. Sodelujejo: ravnatelj SSG Mirosław Košta, režiser Jože Babič ter nosilci glavnih vlog. Ob 17.30 bo priložnost za včlanjevanje v Slavistično društvo.

KD I. Grbec iz Škedinja priredi v petek, 21. t.m., ob 20. uri v društvenih prostorih RAZSTAVO žensk ustvarjalik in KONCERT altistke Marte Valetič ter pianistke Anne Luci Sanvitale. Vabljeni!

KD Krasno polje vabi na ogled predstave BESEDA 85 v izvedbi dramske skupine SKD Tabor v petek, 21. t.m., ob 20.30 v srenjski hiši v Gročani.

šolske vesti

Sindikat slovenske šole organizira danes ob 16.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20/II, informativno srečanje s predstavniki ljubljanske univerze o možnosti organiziranja univerzitetnih predavanj za učitelje in vzgojitelje v vrtcih.

včeraj-danes

Danes, SREDA, 19. marca JOŽEF

Sonce vzide ob 6.10 in zatone ob 18.15 — Dolžina dneva 12.05 — Luna vzide ob 10.35 in zatone ob 2.41.

Jutri, ČETRTEK, 20. marca KLAVDIJA

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 9,6 stopinje, zračni tlak 1025,1 mb rahlo pada, veter 22 km na uro, severovzhodnik, vlaga 37-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 8,7 stopinje.

PLIMOVANJE DANES: Ob 12.06 najnižja — 25 cm, ob 20.48 najvišja 19 cm.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Nicolò Zelco, Martina Pison, Michela Vasari, Elettra Tuzzi, Luca Vanello.

UMRLI SO: 44-letna Maria Obat, 79-letna Pia Viscovich, 84-letna Dolores Predonzani, 77-letna Caterina Braico, 60-letni Luigi Verre, 60-letni Carlo Battaglia, 83-letna Valerija Turk, 89-letna Elena Weiss, 75-letni Giuseppe Spangher, 82-letna Margherita Daris, 83-letni Luciano Lercara, 66-letni Riccardo Simonic, 75-letna Amalia Visnovc, 90-letni Pasquale Dell'Oro, 74-letni Giovanni Moro, 87-Rodolfo Visintini

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 17., do sobote, 22. marca 1986 (od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30) (tudi od 13.00 do 16.00)

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Lungomare Venezia 3 (Milje).

NABREŽINA (tel. 200466), BOLJUNEC (tel. 228124) — samo po telefonu za najnужnejše primere.

(od 19.30 do 20.30)

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Lungomare Venezia 3 (Milje).

NABREŽINA (tel. 200466), BOLJUNEC (tel. 228124) — samo po telefonu za najnужnejše primere.

(od 20.30 do 8.30)

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Lungomare Venezia 3 (Milje).

NABREŽINA (tel. 200466), BOLJUNEC (tel. 228124) — samo po telefonu za najnужnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

mali oglasi

IŠČEM hišno pomočnico za dnevno in nočno oskrbo. Mesečna plača 700 tisoč lir. Tel. 0481/86349.

JEDILNI pribor iz porcelana limoges, preprogo in druge predmete prodam. Tel. 0481/86349.

LOKAL 10 kv. m z napeljavo luči, vode in plina dajemo v najem. Tel. na št. 040/751684.

SKLADIŠČE primerno tudi za trgovino dajem v najem v Dolini. Telefonirati na št. 040/228390.

PRODAM hišo v Boljuncu, 70 kv. m, s približno 300 kv. m vrta. Tel. na št. 040/228390.

OSMICO je odprl Lovrenc Žerjul v Lobjerju. Toči belo in črno vino.

ZANESLJIVO DEKLE nudi usluge kot otroška negovalka. Tel. na št. 040/910387.

OSMICO je odprl Boris Živec v Koludrovci. Toči belo vino in teran.

PRODAM 6 lesenih miz 80 cm x 80 cm ter 24 stolic. Tel. na št. 040/200169.

OSMICO je odprl v Prebenu Kocjančič. Toči belo in črno vino.

NUDIM lekije iz angleščine. Tel. 040/826459.

OSMICO je odprl Ivan Antonič v Cerovljah. Toči belo in črno vino.

SLOVENSKO-LATINSKI slovar iščem. Tel. 040/231-887.

ČE SE UKVARJATE s filmskim, elektronskim ali tonskim snemanjem in ste pripravljeni na nadaljnji izpopolnitev in eventualno zanimivo delo, pišite na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Snemalica«.

PRODAM traktor fiat 300 DD frutteto v dobrem stanju (1400 delovnih ur) po ugodni ceni. Tel. na št. 040/200915 v večernih urah.

TRGOVINA IDEALE v Ul. Settefontane 3 — Trst, tel. 040/731377, lastnik Giancarlo Foraus sporoča, da nudi instalaterski material, sanitarije in opravlja instalaterske napeljave.

IZVOZNO podjetje išče samostojnega sodelavca za prodajo industrijske opreme. Možnost visokih osebnih dohodkov in dinamičnega poslovanja. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Izvozno podjetje«.

TVRDKA išče uradnico za vsa pisarniška opravila. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Trrdka«.

PRODAM kawasaki 500 Z v dobrem stanju. Tel. na št. 231851.

OSMICO je odprl Karlo Sancin iz Loga. Toči belo in črno vino.

Važno obvestilo

Danes, 19. t.m., od 8. ure do 9.30 bodo vse telefonske zveze s PRIMORSKIM DNEVNIKOM, Agencijo ALPE ADRIA, upravo ZTT ter vsemi komercialnimi oddelki ZTT prekinjene zaradi popravil na centrali.

slike, ki niso le spomin

Ko tradicija ima svoj zakaj in čemu...

Mima Kapelj ugotavlja v priložnostnem zapisu ob osmem marcu marsikaj zanimivega, o čemer bi veljalo na dolgo in, poglobljeno razpravljati. Kapljeva piše, da živimo v okviru, iz katerega ne moremo in nočemo; bolj kot za navezanost (v tem primeru na osmi marec) gre za stereotipnost, železni oklep navad in običajev in mentalne lenobe. Osmi marec se je spremenil v gospodarski problem (trgovina z mimozami), zreduciral na obletnico, kot pač vsi še tako izjemni dogodki. Pravice, me ženske, imamo, pravi Kapljeva, dolžnosti tudi, le izkoristiti jih je treba, da ne bomo več slišali, brali in pisali "ženska literatura, žensko delo, ženska mentaliteta".

Na drugi strani iste številke dnevnika je objavljeno ne povsem posrečeno pismo uredništvu Milka Čebulca. Tako Čebulec (ko bi mu nadeli etiketo antifeminista, bi mu storili veliko krivico) kot Kapljeva sta javno izrazila svoje stališče, za to pa jima gre priznanje, neglede ali se z njunimi izjavami strinjamo. Marsikdo ne bo nikoli našel v sebi te korajže in bo plaval, kot ga bo vlekel tok.

Ne strinjam se popolnoma ne s Kapljevo ne s Čebulcem. Ob neki okrogli mizi na Radiu smo diskutirali o spomenikih padlim in o tem, kaj nam pomenijo. Starejša generacija (tista, ki je šla skozi plamene), srednja (ki se je rodila med vojno ali koj po njej) in mlajša (do neke mere "obvarovana" pred spomini na grde čase) se niso mogle zediniti pri nekaterih, tudi važnejših detajlih, vendar so na koncu našle skupni jezik: srednjo pot med golim čustvom in golim razumom, med mitom in zgodovino, med včeraj in jutri.

In tako je najbrž tudi za osmi marec. Starejšim generacijam žensk pomeni osmi marec obnovo zgodovine in spomin na čase, ko so jih še kako grdo gledali (tudi v družini), ker so nosile vejico mimoze: še pred nekaj desetletji je taka vejica pomenila v očeh (pa ne le moških) simbol nespodobnosti, moralne razvrzanosti. Do včeraj so feministke razburjale "dobromisleče" s svojim sporočilom, podanim s prsti,

sklenjenimi v obliki ženskega spolovila, kot reakcijo na tisočletno dresuro, na ošabnost struktur in oblasti v funkciji do takrat zgodovinsko dominantnega spola. Danes nosijo vejico do neke mere neobremenjena dekleta že

spet z novim duhom, v novih okoliščinah. In jutri, upajmo, bomo nosili tudi mi moški na ta dan vejico mimoze v priznanje vsem tistim ženskam (in moškim), ki so se bolj ali manj aktivno potegovala, da bi izginile "ženska literatura, žensko delo, ženska mentaliteta".

Do tedaj pa dobrodošla "stereotipnost" osmega marca, prvega maja, Presnovega dne, velike noči, večerij,

prepovedanih moškimi. Kajti: če se kdo ne strinja, ni treba, da se udeležuje teh praznovanj; ali naj organizira vse to na drugačni podlagi, sebi po meri. Zdrave idejne in akcijske konkurence se ne smemo bati; bati se nam je treba apriornih, klišejskih, destruktivnih, modnih sodb nad še živimi tradicijami, ki imajo vselej svoj zakaj in svoj čemu.

FILIP FISCHER

današnji radijski in televizijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
10.30 Nadaljevanka: Wagner 11.25 TV film — Taxi 11.55 Vremenska napoved 12.00 Dnevnik — Kratke vesti 12.05 Halo... kdo igra? Opoldanski program z Enrico Bonaccorti 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik — Tri minute aktualnosti 14.00 Halo... kdo igra? Zadnji poziv 14.15 Il mondo di Quark - dokumentarna oddaja 15.00 Športna oddaja 15.30 Podelitev nagrade La Navicella 16.30 TV film: L'amico Gipsy 16.55 Danes v parlamentu 17.00 Dnevnik — Kratke vesti 17.05 Otroška oddaja: Ciao papà 18.00 Dnevnik - Kronika 18.30 Italia sera — aktualnosti 19.40 Jutrišnji almanah in vreme 20.00 Dnevnik 20.30 TV film: Professione pericolo! 21.30 Portreti Diega Fabbrija 22.00 Dnevnik 22.10 Filmske novice 22.15 Športna sredi. Nogometna tekma: Nantes - Inter 23.50 Dnevnik - Zadnje vesti	11.55 Cordialmente 13.00 Dnevnik — Ob trinajstih 13.25 Dnevnik — Knjige 13.30 Nadaljevanka: Capitol 14.30 Dnevnik — kratke vesti 14.35 Tandem — mladinska oddaja 15.15 Kviz: Paroliamo 16.00 Šola in vzgoja 16.30 Pane e marmellata — otroška oddaja 17.30 Dnevnik — Kratke vesti 17.35 Iz parlamenta 17.40 Più sani più belli - Tedenska oddaja o zdravju 18.15 Spaziolibero - aktualnosti 18.30 Dnevnik — Večerni sport 18.40 TV film — Le strade di San Francisco 19.45 Dnevnik 20.15 Dnevnik — Šport 20.25 Nogometna tekma: Juventus - Barcellona 22.15 Dnevnik 2 - Večerne vesti 22.25 Film: Sbirri bastardi 00.15 Dnevnik - Zadnje vesti 00.25 Film: Non c'è pace tra gli ulivi (it. 1950, r. G. De Santis)	13.00 Nadaljevanka: Tre anni (2. del.) Trst, jesen 1912. 14.15 Šola in vzgoja: matematika 14.45 Apulija: Kolesarstvo 15.10 Simfonični koncert 16.15 Šolska oddaja: Bolezni pri živini 16.45 Šolska oddaja: Azijski narodi 17.15 Dadaumpa - glasbena oddaja 18.10 L'Orecchiocchio - glasbena oddaja 19.00 Vsestranske in deželne vesti 19.10 Deželne vesti 19.35 I misteri della provincia 20.05 Glasba in kompiuter 20.30 Film: Tuta blu (ZDA, 1978, r. Paul Schrader) 22.20 Delta - aktualna oddaja 23.15 Dnevnik	9.00 TV mozaik. Drama: Jeprški učitelj (Simon Jenko) 9.55 Portret Angelce Jenčič-Jankove 15.55 TV mozaik - ponovitev dopoldanskih oddaj 17.25 Poročila 17.30 Otroški spored. Deček z zelenimi prsti (M. Druon) (2. del), Videopot: Mačja veselica 17.45 Mladinski spored: Dokumentarna serija Ko se korenin zavemo - Najhujša preizkušnja (7. del) 18.45 Risanka 18.55 Propagandna oddaja 19.00 Danes: Zasavski obzornik 19.30 Dnevnik in vremenska napoved 20.05 Film tedna: Bedno življenje (VB 1972, r. Peter Medak, i. Alan Bates, Janet Suzman, Peter Bowles) 21.40 Spoznano-neznano, znanstvena oddaja 22.20 Dnevnik	14.15 TV novice 14.25 TV film: Uboga Klara 15.10 Film: Goliat proti velikanom 16.30 Otroški program: risanke, dokumentarec Opera narave, TV film Samotni jezdec 18.30 TV film: Z ljubeznijo 18.55 TV novice 19.00 Odprta meja
8.30 TV film: Alice 8.55 TV film: Flo 9.00 TV film: Una famiglia americana 09.50 TV film: General Hospital 11.00 Kviz: Facciamo un affare 11.30 Kviz: Tuttinfamiglia 12.00 Kviz: Bis 12.40 Kviz: Il pranzo è servito 13.30 Nadaljevanka: Sentieri 14.25 Nadaljevanka: La valle dei pini 15.20 Nadaljevanka: Così gira il mondo 16.15 TV film: Alice 16.45 TV film: Hazzard 17.30 Mladinski kviz: Doppio slalom 18.00 TV film: Webster 18.30 Kviz: C'est la vie 19.00 TV film: I Jefferson 19.30 Kviz: Zig Zag; 20.30 Film: Cinque giorni una estate (dram., ZDA 1982, r. F. Zinneman, i. S. Connery, B. Brantley) 22.30 Znanstveni tednik: Big Bang 23.15 Športna oddaja: Boks 00.15 TV film: Sceriffo a New York	10.00 Film: Menzogna (dram., It. 1952, r. Ubaldo M. Del Colle, i. Yvonne Sanson, Irene Galter) 11.45 Magazine 12.15 TV film: Mr. Abbott e famiglia 12.45 Otroški spored: Ciao ciao, risanke 14.15 Nadaljevanka: Destini 15.00 Nadaljevanka: Agua viva 15.50 Film: Noi peccatori (dram., It. 1953, r. Guido Brignone, i. Yvonne Sanson, Tamara Lees) 17.50 TV film: Lucy Show 18.20 TV film: Ai confini della notte 18.50 TV film: I Ryan 19.30 TV roman: Febbre d'amore 20.30 TV film: California 21.30 TV film: Detective per amore 22.20 Film: Hindenburg (dram., USA 1975, r. Robert Wise, i. George C. Scott, Anne Bancroft) 00.20 TV film: Ironside 01.10 TV film: Mod Squad	10.10 TV film: Galactica 11.00 TV film: La donna bionica 11.50 TV film: Quincy 12.40 TV film: Agenzia Rockford 13.20 Tutto per denaro - Help 14.15 Deejay Television 15.00 TV film: Ralph Supermaxiereo 16.00 Otroški spored: Bim, Bum, Bam, risanke Lovely Sara, Hello Spank Mila e Shiro 18.00 Antologia di Jonathan 19.00 Kviz: Gioco delle coppie 19.30 TV film: La famiglia Adams 20.00 Risanka: Memole dolce Memole 20.30 OK! Il prezzo è giusto 22.30 Filmski tednik 23.05 Film: La mummia (srh., VB 1959, r. T. Fisher) 00.40 TV film: Cannon 01.30 TV film: Strike Force	18.30 Risanka: Gigi la trottola 19.00 Nanizanka: Carmin 20.00 Risanka: Candy Candy 20.30 TV film: Insiders 21.30 TV film: Dottor John 22.30 Film: Il grande maestro (kom., i. Totò, E. Calindri) 23.30 TV film: Missione impossibile 00.30 TV film: Il ritorno del Santo	19.30 TVD Stičiče 20.00 Evropski nogometni pokal 21.45 TVD Vsedanes 22.00 Evropski nogometni pokal
CANALE 5	ITALIA 1	TELEPADOVA	RADIO TRST A	RADIO KOPER (slovenski program)
8.30 TV film: Soldato Benjamin 9.00 Nadaljevanka: Destini 9.40 TV film: Lucy Show	8.30 Gli eroi di Hogan 8.55 TV film: Sanford and Son 9.20 TV film: La casa nella prateria	13.00 Risanka: Devilman 13.30 Risanka: Gigi la trottola 14.00 Nanizanka: Anche i ricchi piangono 14.30 Nanizanka: Innamorarsi 15.00 Nanizanka: Andrea Celeste 16.00 Risanka: Golion 16.30 Risanka: Calvin 17.00 Risanka: Super Book 17.30 Risanka: Lamù 18.00 Risanka: Devilman	7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20 — 8.00 Dobro jutro po naše: Koledarček — Pravljica — Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: Gledališki glasovi po stezah spominov; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 — 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo Sestane ob 12. uri — Lahka glasba; 13.20 Srečanje oktetov Primorske v Ricmanjih; 14.10 Cas in prostor: Gospodarska problematika. Nato: Glasbene skice; 15.00 Čarobni globus; 16.00 Zbornik: Od Milj do Devina. Nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba: mezzospranistka Nora Jankovič; 18.00 Poezija slovenskega zapada; 18.30 Glasbena priloga.	13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev — glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Il jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 — 13.00 Prenos. II. programa Radio Ljubljana; 13.00 Otvoritev — danes na valu Radia Koper; 13.40 Republiško tekmovanje glasbenih šol Slovenije; 14.40 Za boljši jezik — Pesem tedna; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Fantje po polj gredo: ansambel Lojzeta Slaka; 18.00 Zaključek.
RETEQUATTRO		TELEFRIULI	LJUBLJANA	RADIO KOPER (italijanski program)
8.30 TV film: Soldato Benjamin 9.00 Nadaljevanka: Destini 9.40 TV film: Lucy Show		12.30 TV film: La famiglia Smith 13.00 Risanka: Lamù 13.30 TV novela: Senorita Andrea 14.30 Risanka: Lamù 15.00 Risanka: Hanna e Barbera 15.30 Glasbena oddaja 18.30 Dokumentarni film 19.00 Večerne vesti 19.30 TV novela: Senorita Andrea 20.30 Film: Un dollaro bucato (western, It. 1955 i. M. Wood, E. Stewart) 22.30 Rubrika 23.30 TV film: La grande barriera 01.00 Lanko noč, Furlanija	5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30 — 8.00 Jutranji spored; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Govorimo makedonsko in srbohrvaško; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate...; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvrih ljudske glasbene kulture; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 — 15.25 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Srečanje s Slovenskim oktetom; 18.30 S knjižnega trga; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.50 Likovni odmevi; 20.00 Zborovska glasba; 20.35 Minute s slovenskimi interpreti; 21.05 Henry Purcell: Odlomki iz opere "Dido in Enej"; 22.00 Našim po svetu.	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Otvoritev programov — Glasba; 6.30 Koledarček; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 8.00 — 12.00 Prisrčno vaši; 8.15 Val na valu; 9.15 Glasba; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški kotichek; 10.35 Vstop prost; 10.50 Val na valu; 11.00 Petkov kviz; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 13.45 Val na valu; 14.33 Poročila v nemškem jeziku; 15.45 Popoldanski glasbeni program; 16.00 Beseda in glasba; 16.15 Edig Galletti; 17.00 Srečanje s Kompasom; 17.45 Jadra in motorji; 18.32 Iz klasičnega repertoarja; 19.00 Jazz glasba; 20.00 — 6.00 Nočni program Radia Koper.

Rajonski svet o prednostni lestvici javnih del Štandrež se čuti preveč zanemarjen in zahteva številne občinske posege

Štandreški rajonski svet je na zadnji seji v ponedeljek razpravljal o prednostni lestvici javnih del v rajonu, ki naj jih občina vključi v svoj finančni proračun. S sestavo seznama najnujnejših posegov se v teh dneh ukvarjajo tudi po drugih rajonih. Občinska uprava je namreč le-to ugodila večkrat postavljenim zahtevam rajonov, da bi pri sestavi proračuna upoštevala njihove potrebe in jim dala možnost, da se predhodno izrazijo o vsebini programa izdatkov občine v naslednjem letu.

Razprava o potrebnih delih je v štandrežu privedla do sestave dolgega spiska pritožb in zahtev. Med posegi na javnih poslopjih in objektih so svetovalci navedli dokončno ureditev nogometnega igrišča, ki je pravzaprav že v teku, nato razširitev vasknega pokopališča in pa popravilo ter obnovo poslopja slovenske osnovne šole.

Precej daljši je seznam cest, ki so potrebne bolj ali manj temeljitega popravila, tako da so svetovalci bili skoraj mnenja, da bi morali zahtevati naj občina poseže kar na celotnem štandreškem območju. Na prvem mestu je ponovno izpričana zahteva po asfaltiranju ceste in ureditvi pločnikov na glavni štandreški ulici, Ul. sv. Mihaela. Sledi enak poseg v Kraški ulici, kjer pa bo pred tem mora-

la občina napeljati greznično omrežje. Kanalizacijo potrebujejo tudi v Ul. Cavaleggeri di Lodi in Ul. Regimento Piemonte Reale, asfaltirati je treba Ul. Tagliamento, Livenza in Rutar, v Ul. Matajur pa urediti odtok vode.

Rajonski svet je nujno zahteval tudi postavitev varnostne mreže ob nadvozu na koncu Tržaške ulice, blizu vozlišča pri mejnem prehodu Štandrež. Dolgi spisek se zaključuje z zahtevami po ureditvi parkirišč pred pokopališčem in pred šolo, ureditvi Pilošča z odpravo avtobusne čakalnice in načrtom za nadvoz ali podvoz v Ul. Gregorčič, v primeru da bi uresničitev načrtovane obvoznice prekinila neposredno povezavo s Sovodnjami.

Iz dolge vrste potreb, ki so jih iznesli, je razvidno, da se Štandrež čuti nekoliko zanemarjen. To so svetovalci potrdili tudi v zvezi z uvedbo novega davka TASC0 na občinske storitve. Kot je povedal predsednik Rešič, namerava menda občina vključiti središče Štandreža v isto tarifno skupino kot center Gorice. Rajonski svet je soglasno ocenil tako enačenje kot nesprijemljivo, ker je kvaliteta občinskih storitev v Štandrežu nepri-merno slabša kot v centru Gorice. Zaradi tega so ponovno postavili zahtevo, naj bo Štandrež — katerikoli

nivo TASC0 naj obvelja v mestnem središču — uvrščen v nižjo skupino kot goriški center, še nižji nivo pa naj občina določi za najobrobnejše ulice, kjer manjkajo nekatere med osnovnimi storitvami.

Na zadnji seji rajonskega sveta v štandrežu je tudi prišlo do zamenjave enega med svetovalci. Namesto svetovalca Marega, ki je iz osebnih razlogov odstopil s svetovskega mesta, bo odslej v rajonskem svetu prvi neizvoljen na listi KPI Vojko Cijak.

Rajonski sveti

Drevi ob 20.30 se bo na sedežu v otroškem vrtcu v Ul. Brigata Avellino 2 sestal rajonski svet za Madonino. Razpravljali bodo o težavah, ki jih povzroča dirkališče za avtomobil-ske modele v Ul. delle Grappate, kjer so se stanovalci že večkrat pritožili zaradi hrupa. Govor bo tudi o kulturnih in socialnih pobudah, ki jih nameravajo v rajonu uresničiti v prihodnjih mesecih.

Jutri bo zasedal rajonski svet v Stražicah. Seja, na kateri bo prisoten občinski odbornik za decentralizacijo inž. Nicolò Fornasir, bo ob 20.30 v prostorih knjižnice v Ul. Brigata Pavia 138.

Violinist Dejan Bravničar in pianist Aci Bertoncely

Dva odlična glasbena poustvarjalca bosta jutri zvečer koncertirala v goriskem Kulturnem domu: violinist Dejan Bravničar in pianist Aci Bertoncely. Gre za koncert v priredbi goriske Glasbene matice, v okviru letošnje koncertne sezone.

Dejan Bravničar (rojen leta 1937) je odrasel v izrazito umetniški družini, kjer je bila njegova nadarjenost zelo zgodaj opažena. Zelo mlad je končal študij violine pri prof. Karlu Ruplu na Akademiji za glasbo v Ljubljani, pridobljeno znanje pa potem izpopolnjeval pri mojstru Davidu Ojstrahu v Moskvi in pri Pini Carminelli na akademiji Santa Cecilia v Rimu. Dejan Bravničar je danes redni profesor na ljubljanski Akademiji za glasbo obenem pa eden vodilnih jugoslovanskih violini-

stov, ki veliko koncertira doma in po svetu.

Nekoliko mlajši je pipanist Aci Bertoncely, ki je prav tako izšel iz odlične ljubljanske Akademije za Glasbo, študij pa nato nadaljeval v Parizu pri Pierru Sencanu in na akademiji Santa Cecilia v Rimu, Salzburgu, pri prof. Zecchiju. Kot solist in kot spremljevalec znanih domačih in tujih instrumentalistov in tudi kot član tria Tartini ima za sabo bogato koncertno dejavnost. Tudi Bertoncely poučuje na ljubljanski Akademiji za glasbo.

Četrtek koncert, ki je napovedan za 20.30, obsega skladbe Matije Bravničarja, Ludwiga van Beethovna, C. Saint-Saensa, Tartinija in Mozarta v Kreislerjevi priredbi in P. I. Čajkovskega.

ZAKON 26/86

Odbor INPS zahteva jasna navodila

Pokrajinski odbor zavoda za socialno skrbstvo (INPS) je na zadnji seji razpravljal o izvajanju zakona št. 26/86 (ukrepi za razvoj gospodarstva v tržaški in goriški pokrajini), zlasti kar zadeva olajšave na področju plačevanja socialnih prispevkov. Kljub temu, da je zakon že v veljavi, še ni jasnih navodil, kako naj se podjetja ravna in kako naj ukrepajo tudi pokrajinski uradi zavoda za socialno zavarovanje. Do 20. aprila bodo namreč delodajalci morali predložiti obvezno prijavo in vplačati prispevke, ob upoštevanju novih določil.

Na seji pokrajinskega odbora so zato sprejeli dokument, naslovljen u-pravnemu svetu ustanove in glavnemu ravnateljstvu, s pozivom za čimprejšnjo izdajo navodil in uradnega tolmačenja o izvajanju v omenjenem zakonu predvidenih ugodnosti. Gre za priznanje dveh, oziroma štirih točk nižje prispevne stopnje.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Comunale, Ul. Terenziana 26, tel. 44387.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Tavasani, Korzo Italia 10, tel. 84576.

Dokument pokrajinske uprave

Osnovna vprašanja s področja prometnih infrastruktur na Goriškem

V okviru deželne konference o prevozi, ki bo jutri in v petek v Trstu, bo, kot kaže, precej besed tudi o obstoječih prometnih infrastrukturah na Goriškem ter o tem, kako jih izboljšati in posodobiti. V tej zvezi beležimo v zadnjih dneh vrsto pobud predstavnikov različnih krajevnih ustanov. O tem so razpravljali prejšnji teden v goriskem občinskem svetu, včeraj je bil sestanek predstavnikov ustanove za tržiško pristanišče, družbe SDAG in konzorcija za deželno letališče, poseben dokument je pripravila tržiška občina, včeraj pa je svoje stališče, prav tako v posebnem dokumentu, pojasnila goriška pokrajinska uprava.

Dokument, ki ga bodo predstavili na deželni konferenci navaja šest osnovnih vprašanj s področja prometnih infrastruktur: uporaba železniškega odseka med Redipuglio in Krminom, povezavo med desnim in levim bregom Soče, preusmeritev prometa skozi Tržič (izboljšanje cestnih povezav med tržiškim pristaniščem in avtoportom pri Gorici, cestno povezavo med avtocesto, letališčem in industrijsko cono v Trstu ter vlogo deželnega letališča v Ronkah.

Glede železniškega odseka med Redipuglio in Krminom, ki menda nikoli ne bo dokončan, pokrajina predlaga, naj bi na tej trasi zgradili namesto železnice cesto. Drugo vprašanje, ki ga bo treba rešiti, zadeva boljše povezavo med desnim in levim bregom Soče. Med Tržičem in Gorico, razen avtoceste, ni primernege mosta za tovorni promet. Primerno rešitev bi predstavljala liberalizacija avtocestnega odseka med Moščenicami in Vilešem, za kar se sicer z različnih krogov že dalj časa zavzemajo. Tako ureditev bi omogočila tudi preusmeritev prometa, ki se sedaj odvija skozi Tržič. Posebno vprašanje predstavlja nadalje posodobitev državnih cest št. 65 in 56. Za prvo je pokrajina že pripravila okvirni načrt. Na goriški pokrajini pripisujejo poseben pomen tudi izgradnji avtocestne povezave med letališčem in industrijsko cono v Tržiču. Prvi del načrta se že izvaja. V posebnem poglavju pa je v dokumentu pokrajinske uprave obravnavana vloga deželnega letališča v Ronkah, ki bi moralo postati pomemben center mednarodnega blagovnega in turističnega letalskega prometa.

Slikarji in umetniški fotografi

Živahna razstavna dejavnost

V teh tednih beležimo na Goriškem dokaj živahno razstavno dejavnost. Pri tem so v ospredju prav nekateri slovenski slikarji, ki so odprli svoje razstave v prejšnjih, ali jih bodo v prihodnjih dneh.

V goriški galeriji Il Torchio je bila v nedeljo otvoritev razstave akvarelov Andreja Kosiča. Novejša dela goriskega slikarja, ki je doslej imel že 54 samostojnih razstav po Italiji, Jugoslaviji in sodeloval pri skupinskih razstavah v raznih evropskih mestih, bodo na ogled do 28. t.m. vsak delavnik razen ponedeljka med 10.30 in 12.30 ter 17.00 in 19.30. Kosič bo drevi ob 19. uri tudi gost televizijske oddaje »Arte in vetrina« na mreži TVM.

V galeriji Rubens v Gradišču razstavlja do 31. marca drug goriški slovenski slikar, Vanja Franko. Njegove značilne arhitekturne slike, kjer so beneško - bizantinski motivi podani skozi izvirno slikarsko tehniko (plastično slikarstvo so jo označili nekateri kritiki) so na ogled od delavnih slikarstvom (razen ponedeljka) od 17. do 20. ure, ob nedeljah in praznikih pa tudi od 10.30 do 12.30.

V Kulturnem domu v Gorici bodo v soboto ob 19.30, pred nastopom v

okviru gledališkega festivala Alpe Jadran, odprli razstavo slikarja Fran-ka Vecchieta.

V galeriji Rika Debenjaka v Kanalu je odprta razstava slik Mateja Sternena. Gre za pomemben likovni in umetniški dogodek, saj je bil Sternena sooblikovalec umetniške smeri impresionistov. Razstava bo odprta do 22. t.m.

V galeriji Osnovne šole v Solkanu razstavlja Rafael Podobnik. Po poklicu zobozdravnik se ukvarja zlasti s fotografijo in grafiko. Razstava bo odprta do 29. marca.

V petek, 21. t.m., bo ob 18. uri v galeriji Meblo v Novi Gorici otvoritev razstave mojstra fotografije Milenka Pegana. Fotografije bodo na ogled do 5. aprila.

V okviru razstavnih prireditev naj omenimo še razstavo slik in risb avstrijskega slikarja Hansa Hoffmanna - Ybbsa, ki jo bodo 25. t.m. odprli v goriskem Auditoriju in večer v poklon preminulemu slikarju Attiliu Carboneju, ki bo jutri ob 18. uri v Attemsovi palači.

Obvestilo KZE

Goriška KZE obvešča, da dosedanja določila o oprostitvi komparticipacije zavarovancev (ticket) za nakup zdravil, specialistične zdravniške preglede in druge usluge, ne veljajo več. Prav tako ne veljajo več potrdila, ki so jih upravičenci imeli v smislu zakona 733/84.

Občani, ki izpolnjujejo nove v finančnem zakonu določene pogoje za oprostitve plačevanja ticketa, naj zaprosijo za novo potrdilo v pristojnem uradu SAUB.

razna obvestila

Abonmaji po posebno ugodni ceni za 14 predstav 2. festivala gledališč Alpe - Jadran so na razpolago tudi pri blagajni Kulturnega doma v Gorici, vsak dan od 11. do 13. ure.

Gospodarska zadruga Vrh sklicuje sejo članov jutri ob 20. uri v gostilni Devetak.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Il bacio della donna ragno«.
CORSO 18.00—22.00 »Il gioiello del Nilo«. M. Douglas, K. Turner.
VITTORIA 17.30—22.00 »Porno perverse in calore«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprt.
COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica in okolica

BOČA 18.00—20.00 »Obsedenost«.
DESKLE 19.30 »Jaguarjev skok«.

Razstava vin Gran premio Noè bo letos že konec aprila

Letošnja deželna razstava in pokušnja vin Gran Premio Noe v Gradišču bo že ob koncu prihodnjega meseca in ne šele ob koncu maja, kakor je bilo sicer običajno. Glavni razlog za menjavo datuma je svetovno nogometno prvenstvo, prireditev, ki bi nedvomno odtegnila precejšen del obiskovalcev. Zaradi anticipacije prireditve se bodo kajpak premaknili tudi roki za dostavo vzorcev, ocenjevanje itd. Vzorec vin je treba dostaviti najkasneje do 1. aprila, medtem ko bo ocenjevalna komisija morala

zaključiti delo do 5. aprila. Vzorce vin lahko pošljejo vsa vinogradniška posestva, ki imajo sedež v deželi Furlaniji - Julijski krajini. Ocenjevali bodo samo kvalitetna vina z geografskim poreklom.

Razstavo pripravlja deželna enoteka La Serenissima, pod pokroviteljstvom deželne uprave in ob pomoči občine Gradišče, letovišcarske ustanove za Gradišče in Foljan ter goriske trgovinske zbornice. Odprli jo bodo 24. aprila, trajala pa bo do 4. maja.

Upokojenec podlegel poškodbam

V nevrokirurškem oddelku tržaške bolnišnice na Katinari je včeraj zaradi posledic nedeljske prometne nesreče v ulici Brigata Re umrl 81-letni Francesco Miculin. Upokojenec se je ponesrečil prav pred domom za ostarele, kjer je živel, šel peš čez cesto v trenutku, ko je iz Gorice, proti Ločniku privozil alfa sud, ki ga je upravljal 53-letni podčastnik Antonino Currenti z bivališčem v Čedadu.

Sprva je kazalo, da stanje priletnege upokojenca ni hudo. V splošni bolnišnici so mu ugotovili lažji pretres možganov in udarce po udih teh izrekli prognozo okrevanja v desetih dneh. Kasneje se je njegovo stanje

hudo poslabšalo, menda zaradi možganske krvavitve, tako, da so morali že v ponedeljek odrediti njegovo prenestitev v Trst, kjer pa je bil vsak trud zdravnikov do ubogega Miculina zaman.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev priredi na velikonočni ponedeljek, 31. t.m., izlet v Cerko s kosilom in prost zabavo. Vpisovanje samo še danes med 10. in 12. uro na sedežu v Ul. Croce in pri poverjenih po vaseh.

Srečanje gledališč
ALPE - JADRAN

DRAMA SNG LJUBLJANA

Bertold Brecht

MALOMEŠČANSKA SVATBA

Kulturni dom, 22. marca ob 20.30

Ob 19.30 v predverju doma

FRANKO VECCHIET

otvoritev slikarske razstave

ZVEZA
SLOVENSkih
KULTURNIH
DRUŠTEV

priredi v petek, 21. marca, ob 20.30 v goriskem Auditoriju revijo pevskega zborov

PRIMORSKA POJE

NASTOPAJO:

ženski zbor Slovenijales iz Sp. Idrije, Tržaški oktet, moški zbor Jezero iz Doberdoba, moški zbor D. Kette iz Il. Bistrice in mešani zbor Obala iz Kopra

V GORICI — KORZO ITALIA 68

PAPIRNICI AL CORSO

zaradi prenovitvenih del

RAZPRODAJA

vsega blaga v zalogi s popusti

od 30% do 70%

Obv. občini

Nova zvezka Literarnega leksikona

Izvirna znanstvena misel

Ruski literarni avantgardizem in antična poetika

Zbirka gesel Literarnega leksikona, ki ga izdaja Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede pri Znanstvenoraziskovalnem inštitutu SAZU v Ljubljani, zalaga pa Državna založba Slovenije, je s pričujočima zvezkoma dosegla številko sedemindvajset; z Dopolnilnim zvezkom za prvih petindvajset gesel, ki so ga prav tako predstavili na petkovi tiskovni konferenci, je zaključen prvi krog tega izjemno pomembnega projekta, katerega duhovni oče je pokojni komparativist prof. dr. Anton Ocvirk, njegovi prvi zvezki pa so izšli leta 1978.

Tako zastavljeni Literarni leksikon je delo, ki se ga ne bi sramovali tudi narodi z daljšo literarnoteoretično tradicijo in dosti večjimi, bolj opremljenimi in seveda tudi bolj plačanimi raziskovalnimi potenciali. Gesla obravnavajo, v zaokroženi podobi in z značilnim avtorskim pristopom, posamezna obdobja, smeri, šole, literarne pojave, literarne oblike in zvrsti ipd. Značilno je, da avtor slehernega gesla posveča posebno pozornost odmevom obravnavane snovi pri Slovencih, v slovenski publicistiki in pri slovenskih ustvarjalcih, upošteva pa seveda tudi vse prej akumulirano znanje slovenskih avtorjev o obravnavanem predmetu.

Šestindvajseti zvezek Literarnega leksikona nosi naslov Ruski literarni avantgardizem, pripravil pa ga je rusist in dober poznavalec ruske literature v dvajsetem stoletju, prevajalec in esejist Drago Bajt. Znotraj avantgardizma, ki ga postavlja v čas med 1910-1930, raziskuje tri velike smeri: futurizem, konstruktivizem in absurdizem oz. skupino »Oberius«. Notranji členitvi in stilskim označitvam posameznih faz futurizma, podrobnim analizam posameznih skupin, do razpada futurizma oz. njegovih sinkretističnih poganjkov, ko se lefovška kultura poveže z doktrino proletkulta. Na podoben način analizira tudi konstruktivizem, kjer seveda posebej obravnava zveze s Kosovelovo poezijo in tržaškimi konstruktivisti s Černigojem na čelu; nekaj manj prostora posveti absurdizmu, ki tudi pri nas do nedavna ni niti bil kaj prida poznan. V posebnem zaključnem poglavju študije pa Bajt še posebej osvetljuje časovne koordinate ruskega avantgardizma, razmerje do modernizma, vprašanje o multimedialnosti in intermedialnosti in nazadnje še vprašanje o mednarodnih zvezah in vplivih ruskih avantgardistov, saj vemo, da so nekateri med njimi vplivali na nemško, francosko, češko, poljsko in ne nazadnje tudi slovensko, hrvaško in srbsko avantgardo.

Šestindvajseti zvezek pa posega v čisto drugo področje. Znani strokovnjak za antiko in posebej za poeto-

loška vprašanje, Kajetana Gantar, je pripravil geslo Antična poetika. Ker je pred časom, v tej zbirki, Vlasta Pachner - Klander že pripravila Staroindijsko poetiko, je sam avtor, na tiskovni konferenci, poudaril, da je prav, če smo dobili tudi delo o tistih temeljih, na katerih počiva tudi naša sodobna literatura. Prevajalec Aristotelove Poetike, Horaca in drugih antičnih »poetologov«, je svoj zvezek pripravil tako, da najprej v diahronem prerezu prikazuje začetke antične poetološke misli (s tem pa tudi literarno-teoretične misli v današnjem pomenu besede) pri predsokratikih in ji sledi do Horaca in Pseudo-Longinosa. V drugem poglavju raziskuje odmeve dve temeljni Poetiki, Aristotelove in Horacove, v evropskih literaturah in civilizacijski zavesti, nato pa še podrobno (z navajanjem mnogih primerov) pokaže, kako sta omenjena avtorja učinkovala pri Slovencih. Pri tem ugotavlja, da je Horac učinkoval najgloblje pred približno dvesto leti, nato pa je moral primat prepustiti Aristotelu, ki pa smo ga znaniščno obdelali in komentirali šele v drugi polovici tega stoletja (predvsem po Gantarjevi zaslugi). V tretjem razdelku pa Gantar podrobno razlaga in pojasnjuje nastanek in semantične premene treh temeljnih literarno-teoretičnih pojmov antike: inspiracij ali navdih, mimesisa ali delujočega posnemanja in katarze ali očiščenja.

Med omenjenima in prvimi petindvajsetimi zvezki pa je izšel v samonakladi Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede še Dopolnilni zvezek z naslednjo vsebino: na prvem mestu je preglednica s tematskim pregledom izdanih gesel, z osnovnimi podatki o avtorjih objavljenih gesel, sledijo povzetki študij v angleškem jeziku in kot najvažnejša enota zvezka, združeno stvarno kazalo, prečiščen in na novo urejen zbir uporabljenih in opisanih pojmov; ker prvi zvezki tega stvarnega kazala niso imeli, so sodelavci Literarnega leksikona pripravili ta kazalo na novo. V tako urejenem stvarnem kazalu že lahko vidimo zametek bodočega in prepotrebne slovenskega literarno-teoretičnega oz. zgodovinskega geslovnika, brez katerega si ne moremo zamišljati moderne literarne znanosti.

Samo želimo si lahko — v pripravi so štiri nova gesla — da Literarni leksikon srečno prebrodi vse založniške težave in obogati slovensko kulturo s svojim izvirnim znanjem o rečeh, ki seveda presegajo samo polje literature in njene znanosti.

D. PONIŽ

Akademik Božo Grafenauer

sedemdesetletnik

Akademik prof. dr. Božo Grafenauer je delovno izpolnil svojih sedemdeset let. Še pred dnevi je v predsedniškem poročilu na občnem zboru Slovenske maticе prikazal bogato dejavnost ustanove, ki jo zadnja leta uspešno vodi. Slovenska matica pa je le ena od torišč, ki se jim danes vsestransko aktivni slovenski zgodovinar, upokojeni univerzitetni profesor in član SAZU neudrudno posveča. Vendar ima zgodovina v Grafenauerjevem življenju prvenstvo in sicer od takrat dalje, ko je še ne dvajset let star v celjski Mladiki objavil svojo prvo oceno zgodovinske knjige. Potem se je začela njegova pot zgodovinarja naglo vzpenjati in dosegla tako točko, da ga po pravici štejemo za najbolj popolnega slovenskega zgodovinarja. Od prve objave (1935) do danes je čas celega pol stoletja ali drugače povedano, prof. Grafenauer je v tem času objavil okoli 400 strokovnih člankov in razprav; k temu moramo prišteti še 20 samostojnih knjižnih objav. Sedemdesetletnik se danes lahko razgleduje po svojem strokovnem delovanju, ki poleg znanstvenoraziskovalnega dela obsega še

pedagoško službo na ljubljanski univerzi, delo v strokovnih društvih, administriranje fakultete in univerze, sodelovanje s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti itd. Veliko je tega in o vsem tem v tem skromnem zapisku ne bomo poročali.

Akademik Grafenauer, sicer rojen Ljubljancan (16.3.1916), je v sebi globoko čutil slovensko deželo, ki ji je pripadal njegov rod. Koroška je tista stalnica, ki spremlja njegove prve znanstvene objave in ki je dosegla vrh v obsežni knjigi Ustoličevanje koroških vojvod in država karantanskih Slovencev (1952). Sicer pa je bil in je še zgodovinar slovenskega etničnega ozemlja, kar je dokazal v svoji žal še vedno nedokončani Zgodovini slovenskega naroda. Posebno mesto imajo tudi njegove tematske raziskave, med katerimi na prvem mestu omenimo slovenska kmečka uporna gibanja, potem vprašanja naseljevanja Slovanov na Balkanski polotok ob drugih vprašanjih slovenske srednjeveške zgodovine, loteval se je vprašanj agrarne zgodovine, ocenjeval historiografska prizadevanja itd. Razpon njegovega zanimanja sega od arheoloških dob do vprašanj naših dni, to pomeni, da ni bil le zgodovinar, marveč tudi javni in kulturni delavec trdno stoječ na braniku slovenstva. Kot sleherni zapisnik te vrste tudi to naše obvestilo končamo z željo, z isto željo, ki jo je za sedemdesetletnico zapisal svojemu učitelju in sodelavcu prof. Milku Kosu, da nam bi »kot prvi delavec v naših vrstah še dolga leta razkrival nove in nove skrivnosti preteklosti našega naroda, med katerimi marsikatera že danes njemu niso več taka skrivnost kakor nam.«

B. MARUŠIČ

Pietro Aretino v Rossettiju

V tržaškem gledališču Rossetti je bila sinoči prva predstava Aretinove »Kurtizane«. V okviru abonmajске sezone Teatra Stabile je to pomembno delo (napisano je bilo leta 1525) predstavilo stalno gledališče iz Bocna, na tržaškem odru pa bo na sporedu do 23. t.m. »Kurtizana« je režiral Marco Bernardi, v glavnih vlogah nastopajo Francesco Benedetti, Antonio Salines, Giulio Pizzirani, Andrea Bosic itd.

Dva koncerta v gledališču Rossetti

Nepozaben klavirski večer

Le redko doživimo na pianističnih recitalih toliko lepote, toliko čiste muzike, toliko notranje sreče, kot ob nastopu pianistke Marie Tipo. 3. marca je Maria Tipo (koncertirala je že na vseh večjih koncertnih odrih sveta s priznanimi dirigenti) nastopila v okviru abonmajskih koncertov tržaškega koncertnega društva v gledališču Rossetti. Program je obsegal eno samo delo: Johan Sebastian Bach Goldbergove variacije (tema s tridesetimi variacijami). Ta skladba je ena največjih Bachovih klavirskih del, v katerem njegove domiselne invencije nimajo primere v vsej klavirski literaturi. Delo je nastalo po naročilu barona Kaiserlinga, ruskega poslanika na Drezdensem dvoru, ki je trpel zaradi nespečnosti. Da bi ga uspaval, je moral njegov glasbenik Johan Gottlik Goldberg (Bachov učenec) igrati v sosednji sobi. V ta namen je tudi baron naročil pri Bachu glasbo, ki naj bi bila jasna, pomirjujoča in vedra. Bach je napisal na temo Sarabande, ki ji je lastna mirna in nežna lepota, trideset variacij. Delo je ob izidu leta 1736 dobilo ime po Kaiserlingovem glasbeniku Goldbergu. Ta skladba se med vsemi ostalimi Bachovimi klavirskimi deli najbolj približuje moderni klavirski sonati.

Maria Tipo je izvrstno klavirsko tehniko in z izrednim okusom za oblikovanje posameznih delov, kot tudi celote izvedla Goldbergove variacije na pamet v enem samem zamahu. Ob njenem podajanju (v katerem je ohranila vse značilnosti baročne glasbe, se približala v posameznih variacijah intimnemu zvoku čembala ali bohotnemu in barvitemu zvoku baročnega orkestra) se je ustavil čas in izginil prostor — obstajala je le čista lepota, ki nastane ob popolni duhovni združitvi skladatelja interpreta in poslušalcev. S tišino in mirom zadnje variacije nas je popeljala v neskončnost. Doživeli smo popolnost. (Slosar)

Trio Wiener Schubert

Večina abonmajskih koncertov kormone ali solistične glasbe, ki jih organizira tržaško koncertno društvo v gledališču Rossetti je na visoki umetniški ravni. Nastop vsakega kormonega ansambla je velik umetniški preizkus pred publiko, ki je vajena poslušati odlične izvedbe nekaterih vrhunskih komornih glasbenih skupin. Zato nastop Wiener Schubert tria (preteklo leto je trio prejel prvo nagrado Lorenzi na tekmovanju v Trstu, lansko leto je bilo tekmovanje prvič organizirano), ni povsem zadovoljil poslušalce. Ne po izbiri programa, kot tudi ne po izvirnosti in prepriljivosti interpretacije ta ansambel ne sodi v vrhunske komorne skupine. Po izvrstno odigranih prvih taktih Mozartovega Tria v B duru kv 502, ki so napovedovali izvajalsko veik glasbeni dohodek, je njihovo podajanje glasbe prešlo v povprečno branje notnega zapisa, v katerem je zvok klavirja preprosto preglasil godala.

Vodilno vlogo je ohranil klavir tudi v drugi skladbi glasbenega večera: Triu v D molu op. 3 Aleksandra Von Zemlinskega, pa čeprav imajo v tej skladbi vsi trije instrumenti enakovredno vlogo. Težko razumljiva je tudi vključitev tega glasbenega dela v koncertni spored. Trio Zemlinskega je slaba kopija Brahmsovega načina komponiranja. V njem slišimo neizvirne skoraj osladne melodije, ki spominjajo na slovanske otočne ljudske pesmi. Le redki posamezni deli te skladbe so na nekoliko višji izpovedni ravni, zato bi Trio Zemlinskega bolj sodil v salon, kot na koncertne odre. Koncert so glasbeniki z Dunaja sklenili s Triom v D duru op. 99 Franza Schuberta. Trio je skladba z veliko lepega glasbenega gradiva. Zaradi večkratnega in enakega ponavljanja pa postane skladba kljub lepoti dolgočasna (izvajalci so upoštevali vse znake za ponavljanje, ki so označeni v notnem zapisu). Schubertov Trio je bil sicer najbolj izvedena skladba glasbenega večera.

Wiener Schubert Trio je nastal leta 1984. Sestavljajo ga pianist Claus-Christian Schuster, violinist Boris Kushnir in čelist Martin Hornstein. Dvoletno skupno igranje je prekratka doba, da bi se člani ansambla vili v eno samo homogeno izvajalsko telo, v katerem naj bi vsak član ohranil svojo glasbeno osebnost, istočasno pa prispeval svoj delež k oblikovanju celote. Zato je izzvenel koncert na povprečni umetniški ravni.

Izšla je monografija Jožeta Ciuhe

Državna založba Slovenije že desetletja izdaja posebno zbirko monografij, posvečenih najpomembnejšim slovenskim likovnim ustvarjalcem. Z leti se je nabrala vrsta lepih knjig, ki so bile deležne velikega zanimanja pri domačih prijateljih likovne umetnosti, obenem pa so v svetu več kot dostojno predstavila slovenska snovanja na tem umetniškem področju. In če se je zdaj tem knjigam pridružila najnovejša monografija posvečena ustvarjalnosti adakemskega slikarja Jožeta Ciuhe, pomeni to ne samo novo zadovoljitev zahtev slovenskih prijateljev slikarstva, pri katerih si je v zadnjih letih slikar Jože Ciuha pridobil izjemen sloves, in ki si pač z monografijo in reprodukcijami lahko nadomeste povprečnemu človeku težko dosegljive originalne. Monografija pa pomeni seveda tudi afirmacijo sodobne slovenske likovne umetnosti v svetu, saj je knjiga, ki sicer prvenstveno govori s svojimi reprodukcijami; v tekstovnem delu pa je izšla tudi v srbohrvaščini in angleščini oziroma v drugi izdaji v francoščini, nemščini in angleščini. Tako predstavlja knjiga, kot je bilo poudarjeno na posebni predstavitvi javnosti, veljaven kulturni dokument, s katerim se Slovenci brez sramu lahko izkažejo pred svetom; tako zaradi Ciuhevega umetniškega dežela kot zaradi umetniške kvalitete njegovih stvaritev.

Jože Ciuha je slikar, grafik, risar, ilustrator, pisatelj in pesnik, je bilo poudarjeno ob predstavitvi knjige. Star je 62 let, doma iz Trbovelj, živel pa je v Vidmu ob Savi, dokler se ni prese-

lil v Ljubljano, kjer je končal šolanje. Študiral je na filozofski fakulteti, dokončal Akademijo upodablajočih umetnosti in se specializiral za zidno slikarstvo. Sledila so leta potovanja in svobodnega ustvarjanja (Burma, Tajska, Indija, Južna Amerika, ZDA, Švedska) o teh potovanjih pa je Ciuha napisal tudi knjige. Živi v Ljubljani, ustvarja pa tudi po svetu, saj ima ateljeje v Parizu, Amsterdamu, Benetkah. Ciuha je univerzalen umetnik, tudi pisatelj in pesnik, kot slikar pa svetovljan. Znan je po svojih različnih tematskih ciklih: ikonah, opicah, akvarelih, risbah, od katerih vsak pomeni v ustvarjalnem opusu nekaj posebnega. Tako na primer piše avtor uvodne študije v monografijo Zoran Kržišnik, da Ciuhi ikonografija, ki jo uporablja v slikah in grafikah, daje priložnost tako za igranje prikrivanja, kot za zastrto odkrivanje samega sebe. Predvsem pa se s svojo večplastno povednostjo obrača h gledalcu. Risbe pa slej ko prej ostajajo enako kot njegova poezija neposredna izpoved njegovega sveta razkrivajoča brezna nezavednega, ki se samovoljno preliva v simbolno govorico besed in črt.

Monografija, ki jo je zdaj izdala Državna založba Slovenije je bila pripravljena vrsto let. Zdaj je pred nami v zajetni knjigi velikega formata v takšni podobi, da se z njo postavimo lahko ob bok tovrstnim publikacijam po svetu. V njej so objavljene — poleg uvodne študije direktorja Moderne galerije v Ljubljani Zorana Kržišnika, še študija umetnostnih zgodovinarjev iz Prage, Salzburga, Dunaja, Amsterdama, Pariza, Londona in

New Yorka, ki z različnih vidikov doživljajo in razlagajo Ciuhovo umetniško delo. Seveda pa je pri monografiji, posvečeni slikarju, bistven del tisti del, ki vsebuje reprodukcije slik. Slikovni del Ciuhove monografije prinaša 117 barvnih in 30 črnbelih reprodukcij ter 91 vinjet. Po svoji vsebini ta slikovni del predstavlja prerez skozi vso slikarjevo štiridesetletno ustvarjalnost. Celovitost slikarjeve umetniške osebnosti pa je v monografiji dopolnjena z dvema Ciuhovima poetičnima besediloma in njegovo avtobiografijo.

SL.Ru

GALEB

Šesta številka Galeba je sicer izšla s precejšnjo zamudo, zato pa ni prav nič manj pestra kot običajno. Naslovna stran nam še ponuja zimski motiv, tako tudi prvi prispevek Franja Francića, ki je opremljen z lepo fotografijo. Barvna priloga te številke je posvečena goriškemu gradu oziroma muzeju in šolam z Goriškega, ki so že bile poimenovane.

Poleg običajnih rubrik, pravljic in pesmic, naj omenimo kratko zgodbo o Zvonetu, ki jo je napisala Berta Golob in ki je opremljena z učinkovito fotografijo. V rubriki »Šolarji pišejo« je to pot urednik vključil prispevke z najrazličnejšo vsebino in se tako izognil ponavljanju, ki lahko postane dolgočasno.

V uredniški beležki slednjic lahko preberemo urednikov poziv šolarjem k čimvečjemu sodelovanju predvsem kar se tiče dopisnic za nagradno žrebanje.

Danes v povratnih četrtfinalnih srečanjih v treh evropskih nogometnih pokalih

Najtežje za Juventus in Crveno zvezdo

POKAL PRVAKOV

Prva tekma med Barcelono in Juventusom se je končala s tesno zmago Špancev (1:0), vendar so tedaj nastopili kar brez petih standardnih igralcev. Sedaj se je položaj nekoliko obrnil, in sicer v škodo Turinčanov, ki morajo itak nadoknaditi zaostanek s prvega srečanja. Pri Barceloni sta si namreč opomogla Calderè in Marcos, tako da bo nekoliko nevarnejša v napadu (zlasti s Calderejem), medtem ko še vedno ne bo nastopil Schuster, vendar je bilo to predvideno. Vsekakor bo njena naloga lažja kot pred petnajstimi dnevi, ko je morala za vsako ceno zmagati in tako tvegati v obrambi.

Kot smo dejali, je položaj Turinčanov bistveno težji kot pred prvo tekmo. Ne samo, da je v domačem prvenstvu precej zaškripalo (remi doma in dva poraza na tujem, od katerih je bil nedeljski proti Romi najtežji v vsej sezoni), ostal je brez Serene, poleg tega sta v dvomu tudi Bonini in Scirea.

Nevarno je tako, da Juventus osta-

ne praznih rok na mednarodni ravni poleg tega bi se znalo zatakiniti še v prvenstvu in bi si lahko skvaril sezono, ki jo je začel v znamenju nepremagljivosti. Te bojzani so resda utemeljene, vendar je tudi res, da Juventus razpolaga s takimi igralci, ki jim izkušnje ne manjka in v pravem trenutku znajo pokazati, kar treba.

POKAL POKALNIH PRVAKOV

Crvena zvezda je že v Beogradu z 2:0 izgubila proti madridskemu Atletico in bi morala nastopiti vsaj v kompletni postavi, da bi lahko še upala na ugoden razplet. Namesto tega bo brez izključenega Milka Djurovskega, kateremu se je pridružil še Janković, ki si je nabrel dva rumena kartona. Na klopi ne bo niti trenerja Zeca, ki se ni strinjal s sojenjem in so ga izključili. To še ni vse. V nedeljski tekmi proti Partizanu sta se poškodovala še Nikolić in Milojević. Ob takih razmerah bi Beograščane spravilo v polfinale le čudež.

POKAL UEFA

Tako Jugoslavija kot Italija imata po enega zastopnika v tem pokalu. Splitski Hajduk je v prvi tekmi proti Waregemu zmagal le z 1:0, čeprav bi si zlasti v prvem polasu lahko zagotovil višjo razliko in je sedaj vprašljivo, če mu bo tesna prednost zadostovala za uvrstitev v naslednje kolo.

Veliko večjo prednost ima Inter proti Nantesu (3:0) in v normalnih okoliščinah se ne bi smelo postavljati pod vprašaj končnega zmagovalca. Corso pa ne skriva nekaj bojzani zaradi morebitne odsotnosti poškodovanega Rummeniggeja. Kaže sicer, da si je nemški as precej opomogel, vendar bodo le pred tekmo odločili, če bo tudi igral. Poleg tega bo tudi Nantes igral z drugačno vno kot v Milanu. Po zadnji zmagi proti vodilnemu Paris St. Germainu je namreč spet odprl vprašanje končnega zmagovalca v francoskem prvenstvu in to bo Halilhodžiću in ostalim gotovo vilo novih moči. Tako ali drugače, prednost treh golov je le tolikšna, da do presenečenja ne bi smelo priti.

Še več zanimivih srečanj, Köln prvi polfinalist

POKAL PRVAKOV

- JUVENTUS (It.) - Barcelona (Šp.) (0:1)
- Anderlecht (Bel.) - Bayern München (ZRN) (1:2)
- Kuusysi Lahti (Fin.) - Steaua Bukarešta (Rom.) (0:0)
- Göteborg (Švedska) - Aberdeen (Škotska) (2:2)

POKAL POKALNIH PRVAKOV

- Atletico Madrid (Šp.) - C. ZVEZDA BG (Jug.) (2:0)
- Dinamo Kijev (SZ) - Rapid Dunaj (Av.) (4:1)
- Benfica Lizbona (Port.) - Dukla Praga (ČSSR) (0:1)
- Bayern Uerdin. (ZRN) - Dinamo Dresden (NDR) (0:2)

POKAL UEFA

- Nantes (Francija) - INTER Milan (Italija) (0:3)

- Neuchatel Xamax (Švi.) - Real Madrid (Šp.) (0:3)
- Waregem (Bel.) - HAJDUK SPLIT (Jug.) (0:1)
- Köln (ZRN) - Sporting (Port.) (1:1) 2:0. Kval.: Köln

V oklepaju izidi prvih četrtfinalnih srečanj.

Italijanska in koprška TV

Italijanska televizija bo drevisnje srečanje v pokalu prvakov med Juventusom in Barcelono prenašala neposredno po 2. sporedu ob 20.25, tekmo med Nantesom in Interjem (pokal UEFA) pa posredno ob 22.15 po 1. sporedu.

Koprška TV bo ob 20.00 prenašala tekmo Waregem - Hajduk, ob 22.00 pa Anderlecht - Bayern.

KOŠARKA: po zasluženih zmagi proti Scavoliniju

Barceloni pokal pokalnih prvakov

Barcelona — Scavolini 101:86 (49:44)

BARCELONA: Heredero, Seara 2, Sibilio 25, Solozabal 10 (4:4), Smith 22 (4:6), Ortis 4, De La Cruz 4, Crespo, Wiljter 14 (4:7), San Epifanio 20 (3:4).

SCAVOLINI PESARO: Minelli, Gracis, Magnifico 16 (4:6), Franco, Fredrick 32 (6:6), Cipolat, Tillis 11 (3:4), Zampolini 4, Costa 5 (1:1), Silvester 18 (4:6).

SODNIKA: Douvis (Gr.) in Virownick (Izr.). PM: Barcelona 15:21, Scavolini 18:23. PON: Costa (32), De La Cruz (37), Magnifico (38). 3 TOČKE: Sibilio 3, Solozabal 2, San Epifanio 1. GLEDALCEV: 7.000.

CASERTA — Barcelona je tudi letos osvojila evropski naslov pokala pokalnih prvakov. Potem ko je lani v finalu premagala moštvo Žalgirisa iz Kaunas, si je sinoči v Caserti priročila Scavolini iz Pesara.

Španci so sinoči povsem zaslužen zmagali. Pokazali so več svežine v igri in bili od košarkarjev Scavolinija znatno boljši v skoku pod košema in točnejši pri metu (posebno pri »trojkah«). Sibilio, Smith, Wiljter in San Epifanio ob dokaj dobri »režiji« Solozabala so nadigrali ekipo iz Pesara, v kateri je bil daleč najboljši Američan Fredrick (24 točk v samem prvem polčasu). Dokaj dobro je igral tudi Magnifico, vsi ostali pa so bili v težavah proti odločnejšemu nasprotniku.

Sodnika v tem srečanju se gotovo nista izkazala, nista pa bila pristranska.

ZLATA KNJIGA: 1967 Ignis Varese; 1968 AEK Atene; 1969 Slavija Praga; 1970 Fides Neapelj; 1971 Simmenthal Milan; 1972 Simmenthal Milan; 1973 Spartak Leningrad; 1974 C. zvezda Beograd; 1975 Spartak Leningrad; 1976 Cinzano Milan; 1977 Forst Cantù; 1978 Gabetti Cantù; 1979 Gabetti Cantù; 1980 Emerson Varese; 1981 Squibb Cantù; 1982 Cibona Zagreb; 1983 Scavolini Pesaro; 1984 Real Madrid; 1985 Barcelona; 1986 Barcelona.

KORAČEV POKAL

Jutri Mobilgiri - Bancoroma

CASERTA — Jutri bo v Caserti prva finalna tekma Koračevega pokala med domačim Mobilgirijem, ki ga vodi jugoslovanski trener Bogdan Tanjević, in rimsko Bancoromo. Prav v nedeljo sta moštvi igrali v prvenstvu. Zmagal je Mobilgiri (92:87).

Jutrišnje tekmo bo prenašala tudi italijanska TV (2. spored) med rubriko »Sportsette«. Povratno srečanje bo 27. t.m.

Irak - Romunija brez gola

BAGDAD — V prijateljskem nogometnem srečanju sta se Irak in Romunija razšla pri neodločenem izidu 0:0.

KOŠARKA: »play-off« v jugoslovanski ligi

V prvem kolu brez presenečenj

V prvem kolu končnice prvenstva jugoslovanske košarkarske lige ni prišlo do presenečenj.

IZIDI. BEOGRAD: Partizan - Sloboda Tuzla 94:89 (45:52). SARAJEVO: Bosna - Rabotnički Skopje 100:89 (47:41). SPLIT: Jugoplastika - MZT Skopje 89:79 (42:40). BEOGRAD: Crvena zvezda - Borac Čačak 99:92 (57:54).

Druge tekme 1. kola bodo v soboto, 22. t.m. V 2. kolo se uvrsti moštvo, ki osvoji dve (od tri) srečanja.

Steve Watt umrl

LONDON — V neki londonski bolnici je predsinočnim umrl škotski boksarski prvak v velter kategoriji, 27-letni Steve Watt, ki je bil tri dni v globoki nezvesti. Watt se je v petek pomeril z rojakom Kellyjem, v desetem krogu pa se je nenadoma onesvestil. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so ugotovili, da ima strdek krvi

Smučanje: prvenstvo časnika

Odlična uvrstitev

našega urednika Vesela

COURMAYEUR (Aosta) — V državnem prvenstvu časnika smučarjev je predstavnik Primorskega dnevnika Gorazd Vesel s časom 1'42"69 (51"88 in 51"61) v slalomu zasedel prvo mesto v kategoriji super seniorjev; drugi je bil Alfredo Pigna (RAI) s časom 2'01"57.

V kategoriji seniorjev je bil prvi I-talo Kuhne (RAI) s časom 1'35"46. V kategoriji juniorjev je zmagal Dragoezi Fabrizio (Corriere della Sera) s časom 1'39"82. Naš predstavnik je bil med 70. poklicnimi časnika, ki so se udeležili tekmovanja, absolutni četrti.

SMUČANJE: veleslalom v Lake Placidu

PONOVNO STENMARK

LAKE PLACID — Leta tečejo, Ingemar Stenmark pa je še vedno med zmagovalci. V predzadnjem veleslalomu letošnjega sezone (zadnji bo danes) je prišel do svoje 83. zmage v svetovnem pokalu, s katero se je tudi povzpel na 1. mesto časne lestvice veleslalom. Dobro so se včeraj obnesli Italijani, saj se je Erlacher prebil na 3. mesto, med prvo petnajstero pa so še Tötsch, Giorgi in Pramotton.

VRSTNI RED: 1. Stenmark (Šve.) 2'40"90; 2. Strolz (Av.) 2'40"94; 3. Erlacher (It.) 2'41"32; 8. Tötsch (It.) 2'42"48; 11. Giorgi (It.) 2'43"24; 15. Pramotton (It.) 2'43"49.

VELESLOM ZA SP: 1. Stenmark (Šve.) 92; 2. Strolz (Av.) 90; 3. Gaspoz (Švi.) 83; 4. Girardelli (Luks.) in Erlacher (It.) 57.

SKUPNI VRSTNI RED ZA SP: 1. Girardelli (Luks.) 294; 2. Zurbriggen (Švi.) 265; 3. Mueller (Švi.) in Wasmeier (ZRN) 204; 5. Stenmark (Šve.)

192; 6. Stock (Av.) 170; 7. Petrović (Jug.) 165; 11. Mair (It.) 129.

ŽENSKI SLALOM ZA SP

Steinerjevi (Av.) končno prvo mesto

WATERVILLE VALLEY (ZDA) — Na zadnjem ženskem slalomu letošnje sezone svetovnega smučarskega pokala je zmagala Avstrijka Roswitha Steiner, ki je obenem zasedla tudi končno prvo mesto v tej disciplini pred Švicarko Eriko Hess. Med Jugoslovankami je včeraj bila najboljša Mateja Svet s 6. mestom, med Italijankami pa Magonijska (12.).

VRSTNI RED: 1. Steiner (Av.) 1'34"17; 2. M. Tialka - Mogore (Fr.) 1'34"31; 3. E. Hess (Švi.) 1'34"66; 6. Svet (Jug.) 1'35"03; 12. Sforza - Magoni (It.) 1'35"79.

NOGOMET: 25. t. m., v Gorici tekma amaterjev

Italijani proti Kanadčanom

Po daljšem premoru bo Gorica stila nogometno državno reprezentanco. Gre za izbrano vrsto amaterskih klubov, ki bo v torek, 25. marca, ob 18. uri na Rojcah igrala proti olimpijski selekciji Kanade. Pobudo za to srečanje je dala deželna nogometna zveza ob zanimanju goriške pokrajinske uprave, ki je v zadnjem času že pripravila nekaj mednarodnih turnirjev v odbojki in košarki.

Verjetno bo v italijanski vrsti nastopil tudi igralec Gorizie Bertolutti, ki se je izkazal prav v zadnjih srečanjih meddeželnega prvenstva. Prireditelj napoveduje tudi prisotnost nogometnega selektorja Bearzota, ki bo naslednjega dne v Vidmu vodil član-

ske reprezentanco v srečanju proti Avstriji.

Conti v težavah

RIM — Bruno Conti v nedeljo proti Milanu gotovo ne bo igral, vprašljiv pa je tudi njegov nastop v sredo, ko bo italijanska reprezentanca odigrala prijateljsko srečanje proti Avstriji. Kot je povedal sam igralec, je poškodba na kiti leve noge resnejša kot so sprva mislili.

Košarkarski klub Bor izreka svoje- mu igralcu Rikiju Simoniču najiskrenejše sožalje ob smrti dragega očeta.

KOŠARKA: po sobotnem porazu in po zmagi Virtusa

Domovci znova na robu izpada

Domovi košarkarji so v 6. kolu povratnega dela letošnjega promocijskega prvenstva na tujem visoko izgubili proti močni peterki Edere, ki zaseda 4. mesto na skupni lestvici. Belorideči so v sobotnem srečanju nastopili v izredno okrnjeni postavi brez vseh visokih igralcev, zato je bil poraz neizbežen.

Vodeči POM je tudi v tem kolu zlahka zmagal, pravo presenečenje pa so pripravili igralci Virtusa Julia avto, ki so na tujem prepričljivo premagali močno Petrolifero Goriziano. S to zmago so igralci Virtusa dohiteli na skupni lestvici domovce, ki so tako zopet na robu izpada.

IZIDI 6. POV RATNEGA KOLA: Petrolifera Goriziana - Virtus Julia avto 63:74; Alba gioia - Ardita 70:74; Edera - Dom 84:67; POM - Corridoni 77:65; Polisontina - Grado 82:88.

LESTVICA: POM 26; Ardita 20; Alba gioia in Edera 18; Grado 16; Petrolifera Goriziana in Corridoni 14; Dom in Virtus Julia avto 8; Polisontina 4. Grado, Dom, Alba gioia in Corridoni imajo srečanje manj.

Prihodnje kolo: Virtus Julia avto - Polisontina, Corridoni - Edera, Grado - Alba gioia, Ardita - POM, Dom - Petrolifera Goriziana, v soboto, 22. t.m., v Kulturnem domu v Gorici s pričetkom ob 20. uri.

DOMOVI STRELCEI: Corretti 277, M. Dornik 142, Cej 106, Uršič 94, U. Dornik 67, Ciani 60, Kristjančič 59, Orzan 58, Golob 53, Corsi 35 in Semolič 34. (M. ČUBEJ)

1. MOŠKA DIVIZIJA

Poletovci premagali vodilno ekipo CUS

POLET - CUS TRST 86:77 (35:35, 75:75)

POLET: Sosić 21 (3:4), Ferluga 2, Malalan 6, Kerpan 15 (5:7), Tavčar 7 (3:4), Gantar 12 (0:2), Kraus 9, Gregori 14 (2:4).

PON: Sosić v 37. min., Kraus v 35. min. 3 TOČKE: Kraus 1.

Presenetljiva zmaga openskega Poleta v 6. kolu prvenstva 1. divizije proti nepremaganemu CUS. Tekma je bila na začetku zelo izenačena s stalnimi preobratu v rezultatu. V drugem delu tekme sta sodnika zagrešila nekaj napak in tekma je postala živčna. Poletovci so živčnost plačali z izključitvijo kapetana Adrijana Sosića, že tako pa je manjkalo tudi najboljši strellec Štefan Persi, zaposlen z mladinsko ekipo. Kljub temu so Openci reagirali in z zelo zbrano igro v obrambi in po podaljških premagali Tržačane. V tem delu tekme se je izkazal predvsem Valter Kerpan. (Andrej Vremec)

LESTVICA STRELCEV B LIGE

Marko Ban drugi

Tudi po 23. kolu italijanskega drugoligaškega prvenstva je Jadranov košarkar Marko Ban ohranil drugo mesto na lestvici najboljših strelcev, še naprej vodi košarkar Panapesce Boni, ki pa je v nedeljo dosegel le borbih 6 točk.

LESTVICA STRELCEV
Boni (Panapesca Montec.) 666
MARKO BAN (JADRAN) 551
Della Fiori (Cagiva VA) 534
Maguolo (Panapesca Montec.) 506
Sciaccia (Faciba B. Arsizio) 498
Masetti (Eccementi FE) 468
Bessi (Faciba B. Arsizio) 462
Lamperti (Citrosil VR) 454
Lana (Teorema Arese) 450
Turel (Castor Pordenone) 450
Gurtner (Vicenza) 436
Pastori (Citrosil VR) 413

KOŠARKARSKA TRIM LIGA

Visoka zmaga 13. maja

13. MAJ - DOM 81:51 (35:27)
DOM: M. Dornik 4, Ciani 13, Nanut 1, Čubej 10, U. Dornik 17.

13. MAJ: Leupusček 20, Malečkar 39, Budihna 8, Simčič, Hočevnar 2, Kolbel 6, Buica 6, Šumandel.

Domovci so tudi v povratnem srečanju klonili premočnim igralcem 13. maja. Naši so nastopili v zelo okrnjeni postavi, proti višjim nasprotnikom je bil zato poraz neizbežen. »Belorideči« so v prvem polčasu bili kar dober tekmeč, v drugem pa jim je zmanjkalo moči, domačini pa so to izkoristili z res natančnimi meti na koš. Med domačini sta izstopala Leupusček in pa res dober Malečkar, med domovci pa Ugo Dornik in Ciani. Opomba gre drugemu sodniku Loziču, ki je naše velikokrat oškodoval. Prihodnje srečanje bodo domovci odigrali jutri, 20. t.m., doma proti Salonitu s pričetkom ob 20.30. (M. Čubej)

Rokomet — mladinske igre

KOSOVEL - MANZONI 27:8
KOSOVEL: Martin in Kristjan Mesar, Berdon 5, Škabar, Tavčer, Peric, Crisani 3, Renčelj 2, Prelec 14, Anton, Marc 3, Mayer.

V okviru mladinskih iger za nižje šolce se je začelo moško rokometno prvenstvo. V svoji krstni tekmi so dijaki openske šole Kosovel popolnoma nadigrali poprečno ekipo šole Manzoni. Drugi nastop čaka Opence že danes popoldne, ko se bodo spoprijeli z ekipo Nazario Sauro. (INKA)

obvestila

ŠD BREG

priredi ob priliki zamejskega smučarskega prvenstva, ki bo 23. t.m., autobusni izlet na Neveško sedlo (Saita). Vpisovanje v telovadnici vsak dan do 20. t.m. od 20. do 21. ure.

JK ČUPA

vabi v soboto, 22. t.m., s pričetkom ob 9. uri na delovno akcijo na sedežu Čupe v Sesljanu. Vabljeni!

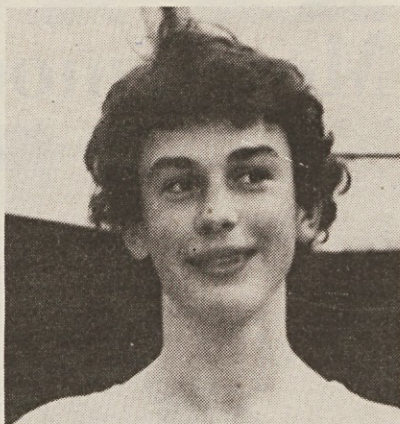
TPK SIRENA

naproša člane, naj poravnajo čimprej članarino. Tajništvu deluje vsako soboto od 17. do 18. ure ter vsak ponedeljek od 19. do 21. ure (tel. 040/422696).

V četrtfinalu košarkarskega Pionirskega festivala ZŠŠDI nezasluženo izločeno

V nedeljo je Postojna gostila četrtfinale košarkarskega Pionirskega festivala Slovenije, na katerem so poleg selekcije domačinov nastopili še ekipi ljubljanskega Slovana in ZŠŠDI. Naša združena ekipa se kljub zmagi proti Postojni ni uvrstila v polfinale, saj je klonila pred objektivno močnejšimi vrstniki ljubljanskega Slovana, zaradi presenetljivega poraza slednjih v tretjem srečanju z gostitelji pa je bila selekcija ZŠŠDI zaradi slabše medsebojne koš - razlike celo izločena iz tekmovanja. Izločitev je vsekakor povsem nezaslužena, saj je Postojna najmanj za dva razreda slabša od Slovana, zato je njena zmaga v zadnjem srečanju prav neverjetna.

Res škoda, saj je ZŠŠDI v prvi tekmi brez večjih težav premagalo domačine, trener Vascotto pa je celo dal

Dean Oberdan, član selekcije ZŠŠDI

možnost igranja vsem svojim dvanajstim igralcem. V drugi tekmi je bil Slovan višinsko premočan, a naši so se vseeno borili do konca in dosegli časten poraz.

IZIDI:

ZŠŠDI — POSTOJNA 53:49 (30:27)
ZŠŠDI: Smotlak 11 (1:2), Oberdan 4, Daneu 4, Šuligoj 6 (2:4), Krasna 2, Škerk 11 (1:2), Stanissa 2, Bajc 6, Cupin 2, I. Bajc 11 (2:6), Bogatec, Paulina.

ZŠŠDI — SLOVAN 51:75 (22:36)
ZŠŠDI: Smotlak 14, Oberdan 4 (0:2), Daneu 8 (3:5), Šuligoj 2, Krasna 6, Škerk 6, Stanissa 2, Bajc 3 (1:2), Cupin, I. Bajc 6, Bogatec, Paulina.

POSTOJNA — SLOVAN 62:58 (30:32)
KONČNI VRSTNI RED
1. Slovan, 2. Postojna, 3. ZŠŠDI.

V rokometni D ligi Kras Trimac ugnal CUS

KRAS TRIMAC — CUS TRST 22:20 (11:10)

KRAS: D. Milič, Glavina, L. Budin, Skupek, Sanna, Raseni, Sardo, Maglica, Pasculin, Sossi, M. Grilanc, Bertocchi.

Rokometaši Krasa Trimac so v sobotnem tržaškem derbiju premagali CUS. Tekma je bila izredno napeta in se je odločila le v poslednjih minutah. Derbi je imel različno vrednost za ekipi. Kras Trimac je moral nujno zmagati, da ohrani stik z vodilnim Udine, CUS pa se nahaja na sredini lestvice in igra zgolj za nabiranje izkušenj, torej brez večjih ambicij.

Ekipi sta se skozi vso tekmo izmenjevali v vodstvu, proti koncu prvega polčasa pa je CUS tudi krepko povedel, a mu te prednosti ni uspelo

obdržati. Krasovci so v drugem polčasu stopili na igrišče bolj zbrani in tako igrali do konca tekme in tudi zmagali. Lepa tekma torej, v kateri lahko pohvalimo celotno Krasovo ekipo. (A. Budin)

MLADINCI

KRAS TRIMAC — CIVIDINI JAEGER-MEISTER 22:41 (10:23)

KRAS: Klinc, Sardoč, Predonzani 1, Simoneta 6, Janko Milič 3, Kralj, Gruden 2, Raseni 9, Bertocchi 1, Glavina.

Tudi tokrat je bil najboljši strellec Krasove ekipe Gabrijel Raseni pravi trn v peti nasprotnikove obrambe, ki se je morala večkrat zateči k prekrškom, da mu je preprečila pot do gola. Odlikoval se je tudi Adam Simoneta, Krasov vratar Marko Sardoč pa je bil res izvrsten. (Z. S.)

naše peterke v mladinskih ligah

DRŽAVNI KADETI

STARANZANO — JADRAN FARCO 105:104 (46:63)

JADRAN: Kovačič, Uršič 11, L. Lippolis 14, Pertot, Barini 4, Carbonara 10, P. Lippolis, Lokar 51, Mosetti, Terčon 14.

SODNIKA: Fontani in Zavagno iz Vidma; PON: Uršič v 27. min. Barini v 28., Terčon v 35. min.; TRI TOČKE: Lokar 8.

Jadran Farco je po dolgem obdobju uspehov zašel v krizo. Po treh zaporednih porazih so igralni in psihični problemi ekipe očitni. Naši so tokrat igrali s Staranzanom, ki je sicer dobra ekipa, a nikakor ni na igralnem nivoju jadrancovcev. Tudi v tem srečanju so prišle na dan stare hibe plavih: dober prvi polčas z lepimi akcijami, a poprečno obrambo; padec koncentracije; katastrofalna obramba in neracionalna igra v drugem polčasu. Naši so štiri minute pred koncem celo vodili s 15 točkami prednosti, v neverjetni končnici srečanja pa so domačini (delno s pomočjo sodnikov) nadoknadili in slavili nepričakovano zmago. Jadran Farco si je tako skoraj gotovo za pravil končno tretje mesto in uvrstitev v nadaljnji del tekmovanja. Čas je, da vsi, od trenerja do igralcev in odbornikov, naredijo avtokritiko glede na te neuspehe.

Glede posameznikov je tudi tokrat Marko Lokar dosegel več kot 50 točk. To pa pomeni tudi, da je osamljen v ekipi, ki ga najbrž sploh še ni maksimalno izkoristila. (M. Raseni)

MLADINCI

DOM — POLET 83:85 (52:48)

DOM: Košuta 3, Corsi 33, Kocjančič 7, Orzan 26, Battello, Romano 14, Cubrilo, Rinelli.

POLET: Granier 12, Žetko, Kocman, Persi 28, Kozlovič, Škerlavaj 8, Gornizelj, Fabi 3, Čebulec 17, Košuta 17.

PON: Košuta (D) v 15', Corsi, Kocjančič in Battello v 40'; ON: Dom 31, Polet 19. TRI TOČKE: Košuta (D) in Orzan (1), Corsi in Granier (2).

V povratnem slovenskem derbiju med goriškim Domom in openskim Poletom so zasluženo slavili igralci Poleta. Srečanje je bilo vseskozi napeto, saj sta se ekipi stalno izmenjevali v vodstvu. V prvem polčasu so bili »belo - rdeči«
nekoliko boljši, toda v nadaljevanju so gostje z bolj moštvno igro prekrizali račune domovcem. Zmagoviti koš je dosegel o-betaven Persi le tri sekunde pred končnim žvižgom. Poleg njega sta v vrstah Poleta dobro igrala še Čebulec in pa Košuta, med domovci pa zaslužita pohvalo Corsi in Orzan, toda samo za to, kar sta prikazala na igrišču (M. Čubelj)

INTERMUGGIA — BOR 69:78 (42:44)

BOR: Pregarc 17 (1:2), Perčič 15 (3:4), Pahor, Jogan, Vecchiet 2, Smotlak, Semen 8 (2:7), Kovačič 6, Korošec 30 (8:9), Kralj.

Borovi mladinci so odigrali v Miljah izredno važno tekmo za osvojitve prvega mesta na lestvici in so šele v zadnji minuti strli odpor domačinov, ki so tokrat nastopili v popolni postavi. Tekma je bila izenačena od vsega začetka in ekipi sta se stalno menjavali v vodstvu in vse do zadnje minute, ko so borovci pri rezultatu 69:69 zadali nasprotniku 9 košev razlike in slavili. Če izvezamo prvih 7', ko »plavim«
nikakor ni šlo, potem lahko ocenimo nastop naših fantov kot pozitiven. Predvsem velja pohvaliti Perčiča, ki igra iz tekme v tekmo boljše ter Korošča in Pregarca v napadu. (Vato)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP — SABA 76:60 (39:29)

KONTOVEL: Pertot 5, Pupulin 4, N. Pertot 24, Compare, Brischia 5, Emili 17, Stanissa 22, Bogatec, Ban.

Kot je bilo pričakovati so Kontovelci dosegli peto prvenstveno zmago. Že v prvem polčasu so domačini nadigrali Sabo, v drugem pa so z dobro obrambo še povečali prednost. V napadu sta igrala zelo dobro Niko Pertot in Emili, Stanissa pa se je izkazal predvsem zaradi dobre obrambe. (D. Danieli)

LESTVICA: Bor 20, Libertas 16, Barcolana A 14, Intermuggia 10, Dom in Kontovel Electronic Shop 8, Polet 6, Barcolana B in Saba 4.

NARAŠČAJNIKI

DON BOSCO — SOKOL 96:70 (47:36)
SOKOL: Tinta, Šuligoj 15 (1:2), Stanissa 16 (2:3), Paulina 21 (3:8), Piziga, Bogatec, Lesizza 6, Sosič 12 (2:7), Pertot.

Sokolovci so proti dejansko boljšim nasprotnikom odigrali verjetno najboljšo tekmo v letošnjem prvenstvu, saj so se vseskozi žilavo upirali Tržačanom in so le proti koncu delno popustili. Tokrat je naše odlikovala agresivna in srčna obramba. Naši so dobro napadali, vendar so bili tudi vse preveč nenatančni pri bližnjih zaključevanjih, kar je tokrat delno opravičljivo, saj smo bili priča hitri in privlačni igri. (Andrej P.)

PROPAGANDA

SOKOL — BOR 26:84 (13:39)

SOKOL: Kosmina, Busan 2, Hmeljak, Gruden 6 (0:1), Svetlič 12 (4:6), Argiolas, M. Pertot, Gabrovec, A. Pertot 4 (1:2), Cosma.

BOR: M. Umer, Starec 4 (0:2), Barini 12 (2:4), Pavlica 25, Martini, D. Umer 9 (1:2), Rudež 10, Gregori 6, Posega 18, Sciuiez 2.

TRI TOČKE: Pavlica in A. Pertot 1.

V slovenskem derbiju je Bor visoko premagal okrnjeno postavo Sokola. Tekma je bila enosmerna, saj so borovci bodisi fizično kot tehnično boljši. Gostje so z lahkoto zaključevali protinapade in skakali pod košema. Pri domačinih sta največ pokazala David Gruden in Aleks Svetlič, pri gostih pa sta dobro igrala Marko Posega in David Umer. (V. Jogan)

1. MOŠKA DIVIZIJA

PREVENIRE — SLOGA 1:3 (9:15, 15:12, 11:15, 13:15)

TRAJANJE SETOV: 20, 19, 19 in 22 minut.

SLOGA: Bertocchi, Bras, Čač, De Walderstein, Gulič, Hrovatin, Kerpan, Komar, Kralj, Pahor, Sain.

V prvem povratnem kolu so se slogaši oddolžili Prevenireju za poraz, ki so ga utrpeli v prvem delu prvenstva. Naši fantje so tokrat igrali kot znajo in čeprav so se jim domačini na vse načine upirali, jim niso mogli do živga. Sloga ostaja tako še vedno med favoriti za osvojitve enega od prvih dveh mest, ki vodita v play-off za napredovanje v D ligo. ((Inka)

1. ŽENSKA DIVIZIJA

CLUB ALTURA — SOKOL 1:3 (15:8, 9:15, 5:15, 10:15)

SOKOL: Radetič, Rudež, Pizziga, Tanja in Lara Masten, Žbogar, Škrk, Cartonà.

Tekma ni bila preveč zanimiva. Igralke Cluba Altura niso skoraj nič napadale. Večkrat so žogo naravnost pošiljale na nasprotnikovo igrišče, ker si drugače niso znale pomagati. Imele pa so dobre servise. Sokol ni pokazal običajne zagrizenosti in lahko rečemo, da ni igral dobro. Kljub temu je mnogo napadal, čeprav ne vedno učinkovito in je bil predvsem

naši nogometaši v mladinskih prvenstvih

UNDER 18

ZARJA — SAN MARCO 0:0

ZARJA: Petronio, Schillani, Ferluga, Bordli, Gojča, Zerbo, Leban, Razem, Sossi, Žagar, Kalc, Castelli, Zeugna.

Po dveh zaporednih prekinjenih kolic je Zarja igrala v Bazovici neodločeno, saj se je tekma končala brez zadetkov. Zarjani so se večkrat približali zmagovitemu голу. Najboljše so tokrat igrali branilci, nasprotno pa je individualna igra v sredini in v napadu preprečila boljši rezultat. (P. B.)

LESTVICA: Supercaffè 36, Edile 334, Opicina 30, Zaule 26, S. Marco 25, Olimpia in S. Sergio 22, Costalunga 20, S. Luigi in Fortitudo 19, Roianese 18, S. Andrea 17, Domio 15, Campanelle 14, Montebello 12, Zarja 11.

NARAŠČAJNIKI

SKUPINA B

KRAS — OLIMPIA 1:0 (1:0)
STRELEC: Žagar v 20. min.

KRAS: Kočvar, Grgič, Tavčar, Leone, Černe, Ferluga, Alan Škabar (Aljoša Milič), Kavalič, Šuc, (Dragoni), Žagar, Umek (Lucijan Škabar).

V razburljivi tekmi so se krasovci oddolžili za poraz, ki so ga utrpeli v prvem delu prvenstva. Zmaga naših fantov bi bila lahko izdatnejša, če jih ne bi pristranski sodnik večkrat oškodoval. Gostje so na Krasovo srečo zastreljali podarjeno 11-metrovko. Kavalič, Ferluga in Umek pa se niso najbolje znašli v kazenskem prostoru ter so streljali naravnost v vratarja. Zaradi pičle prednosti je bila zmaga do zadnje minute podaljška v nevarnosti, kar je povzročilo precej živčnosti. Naj omenimo še, da je bil Žagarjev gol prava mojstrovina. Žogo je odlično zadel z zunanjo stranjo stopala in jo iz razdalje kakih 20 m poslal naravnost v levi zgornji kot. (R. B.)

IZIDI 8. POVRATNEGA KOLA:

Kras - Olimpia 1:0, Costalunga - S. Luigi 1:2, S. Anna - Opicina 0:1, S. Andrea - CGS 0:0.

LESTVICA: Kras 20, S. Vito, S. Luigi in Opicina 18, Olimpia 13, S. Andrea 12, Costalunga 11, CGS 4, S. Anna 3.

NAJMLAJŠI

SKUPINA A

MONTEBELLO — BREG 3:0 (2:0)
BREG: Cah, Buzzi, Ota, Majowski,

P. Dazzara, Zupin, Vrše, Crevatin, Tence, C. Dazzara, Švara (Sancin).

V zelo okrnjeni postavi so Brežani premagani zapustili igrišče. Naši pa so se požrtvovalno upirali nasprotniku, ki sodi v sam vrh kategorije. Prvič sta v tej starostni kategoriji nastopila začetnika Massimo Vrše in Janko Švara. (M. Švara)

IZIDI 8. POVRATNEGA KOLA:
Costalunga - Triestina 3:0, Domio - Servola 4:1, S. Luigi - Olimpia 4:1, Montebello - Breg 3:0.

LESTVICA: Costalunga 21, Montebello 20, S. Luigi 19, Triestina 15, Inter 13, Breg 10, Olimpia 8, Servola in Domio 6.

SKUPINA B

PRIMORJE — S. VITO 3:0 (3:0)

STRELCI ZA PRIMORJE: M. Štoka 2 gola in Tomasetig 1 gol.

PRIMORJE: Blason, Princival, Škabar, Ligozzi, Gorbassi, Praselli, Žagar, Peter Štoka, Mitja Štoka, Trampuž (Križmančič), Tomasetig (Spadoni).

Rdeče - rumeni so Tržačane S. Vita premagali v prvem polčasu, v katerem so dosegli vse tri gole. S hitro igro so povsem nadigrali nasprotnika. Prva dva gola je dosegel Mitja Štoka, ki je prvič premagal vratarja S. Vita po napaki obrambe, drugi pa z diagonalnim strelom. Tretji gol je dal Tomasetig, ki je sam pred vratarjem zlahka realiziral. V drugem polčasu so igralci Primorja prejeli kar tri vratnice, vseeno je bila v tem delu igra grša. Naši so kljub ugodnemu rezultatu še napadali, a niso dosegli gola. (M. Štoka)

IZIDI 8. POVRATNEGA KOLA:
S. Giovanni - Giarizzole 1:1, CGS - Opicina 0:3, Campi Elisi - Campanelle 6:0, Primorje - S. Vito 3:0.

LESTVICA: Giarizzole in S. Giovanni 22, Portuale 20, Primorje 14, CGS 12, Campi Elisi 10, Opicina 8, S. Vito 5, Campanelle 3.

MLADOST — BEGLIANO 0:0

MLADOST: Gergolet, Quinzi, Spacal (Narduzzi), Lakovič, Tomšič, Colja, D. Lakovič, R. Devetak, A. Devetak, Šfiligoj, Tonzar.

Tudi proti skromnemu Begliano niso Doberdobci dosegli zmage, tako da so v zadnjih štirih tekmah zbrali le točko in s sredine lestvice zdrkniti proti dnu. Na blatnem igrišču so Kraševci skušali na vse načine doseči prednost. Napadali so vseskozi in s Coljo zadeli vratnico. Vse pa je bi-

lo premalo za zmago.

(Magda Prinčič)

ZAČETNIKI

S. SERGIO — BREG 2:0 (2:0)

BREG: Gillifano, Mondo, Grbec, M. Gombač, Švab, Lovriha, Bandi, Punis, Grilanc, R. Gombač, Mauri (Rapotec in Calzi).

Slab začetek Brega v povratnem delu prvenstva. Nasprotnik, tehnično močnejši, je izkoristil zmago v Bregovi obrambi in že v prvem polčasu zapečatil izid tekme. Naši fantje so močno reagirali, a trud je bil zaman. V opravičilo za slab nastop je več kot dvemesečna odsotnost z igrišča, v nadaljevanju pa ho treba zavhati rokave in trdo trenirati, saj je prvenstvo še dolgo. (M. Švara)

LESTVICA: Muggesana in S. Sergio 15, Costalunga 14, Breg 13, Montebello 10, Fortitudo 7, Domio 6, Zaule 5, S. Vito 3.

AZZURRA — JUVENTINA 3:1

JUVENTINA: Grendene, Ferfolja, Frandolich, Marušič, Peršolja, Petjan, Koršič, Sellan, Dario, Gergolet Kobal (Bitežnik).

STRELEC ZA JUVENTINO: Peršolja.

Začetniki Juventine so povratni del prvenstva začeli s porazom proti močni Azzurri. Poraz je treba pripisati pomanjkanju treningov, saj so bili prostori telovadnice vedno zasedeni, nogometno igrišče pa neuporabno. Juventina je kljub porazu pokazala dobro igro, tako da se ni kaj bati za nadaljevanje prvenstva. Srečanje se je za domačine začelo dobro, saj so štandrežci naredili avtogol in prešli še drugi začetek. V drugem delu srečanja so slovenski fantje zmanjšali razliko, Goričani pa so v zadnjih minutah, ko je Juventina igrala izredno ofenzivno, v protinapadu dosegli tretji gol. (M. P.)

CICIBANI

PRIMORJE — CGS 0:0

PRIMORJE: Sandri, Sardoč, Kuk, Trampuž, Doljak, Digovič, Vascotto.

Igra se je vršila na sredini igrišča, kjer so naši gospodarili. Vseeno pa je bilo priložnosti izredno malo. Naši niso znali priti do strela. Edino resno priložnost je imel Doljak po lepi podaji Digoviča, a tudi iz tega ni bilo nič. Gotovo bi naši zaslužili zmago, remi pa je vseeno dober. (M. Štoka)

RICREATORI — SLOGA A SKLAD

MITJA ČUK 0:2 (5:15, 1:15)

SLOGA A SKLAD MITJA ČUK: Drnovšek, Križmančič, Lupinc, Maver, Milkovič, Sosič.

Kljub temu, da je naša ekipa nastopila v okrnjenem sestavu, niti tokrat ni naletela na enakovrednega nasprotnika. Iz kola v kolo tako Sloga A Sklad Mitja Čuk še potrjuje svojo absolutno premoč v skupini B.

OMA — SLOGA B 2:0 (15:7, 15:10)

SLOGA B: Cocchi, Čufar, Fabrizi, Foschini, Gregori, Kocman, Kosmina, Lupinc, Marucelli, Rebula, Škerk.

Tudi v povratnem srečanju je bila OMA boljša od mladih slogašic, ki so tokrat tudi premalo odločno igrala, da bi lahko upale na povoljniji rezultat. (Inka)

BOR — LA MARMOTTA 2:0 (15:8, 15:3)

BOR: Bandi, Knez, Bandelj, Supperina, Železnik, Vesel, Leghissa, Mauri in Pernarich.

Posebno v prvem setu so igrane borovke bolj slabo, v nadaljevanju pa so se vendarle zbrale. Dejstvo, da je bil zmagovalec zaradi velike razlike v kvaliteti vnaprej znan, je verjetno slabo vplivalo na zbranost borovk, ki so tudi po tem kolu še nepremagane. (C. Bandi)

naše ekipe v odbojgarskih prvenstvih

dober v sprejemu. Sokol se v tem prvenstvu še kar dobro drži, za napredovanje pa je treba pokazati v naprej večjo vzdržljivost in zagrizenost. (A. Pizziga)

BOR — DLFAC 3:0 (15:9, 15:4, 15:2)

BOR: Bandi, Knez, Bandelj, Supperina, Vesel, Pernarich.

Okrnjene borovke so tudi vdrugič premagale starejše, a slabše nasprotnice. Te so se borile le v prvem nizu. Čeprav borovke niso pokazale vsega kar znajo, so vseeno zadovoljile. (C. Bandi)

UNDER 16 MOŠKI

BOR — VOLLEY CLUB TRST 2:0 (15:6, 15:7)

BOR: Marega, Jercog, Starc, Švab, S. in L. Blasi, Hmeljak, Balbi in Marc.

Odbojkarji Bora pri vrstnikih Volley Cluba niso naleteli na enakovrednega nasprotnika. V razmeroma kratkem času so jih odpravili samo po dveh setih igre in pokazali dobro odbojko. (A. S.)

ACLI RONCHI — VAL 1:2 (15:7, 12:15, 10:15)

VAL: Bensa, Petejan, Gulin, Vo-

grič, Kuzmin, Zavadlal, Gaeta, Černic.

Štandreški Val je slavil pomembno zmago proti vodilni ekipi Aclija iz Ronk in s tem na najboljši način začel povratni del prvenstva. Srečanje se ni začelo pod najboljšo zvezdo za valovce, ki so v prvem setu igrali dokaj zmeden in brez posebne zbranosti. V nadaljevanju, potem ko je trener opravil več menjav, o zmagi ni bilo več dvoma. (A.K.)

UNDER 16 ŽENSKE

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP — SOKOL 0:2 (3:15, 6:15)

SOKOL: Tanja in Lara Masten, Cattonar, Škrk, Žbogar in Legiša.

KONTOVEL: Sardo, Bukavec, Golia, Puntar, Jelovšek, Prassel, Sirk in Regent.

Vse igralkke Sokola so zadovoljile, saj so dobro gradile in imele tako možnost, da napadajo. Tudi servisi so jim šli dobro od rok. Obratno pa Kontovelke niso obvladale Sokolovih napadov in servisov, zato niso imele možnosti, da uveljavijo svoje igre. (A. Pizziga)

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 50.000 din, naročnina za zasebne mesečno 350.00, letno 3.500.00, za organizacije in podjetja mesečno 500.00, letno 5.000.00, letno nedeljski 1.200.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Znaložništvo tržiškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101 603 45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Ogledi - Ob delovnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni ogledi 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali ogledi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Ogledi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx. 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

19. marca 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZIT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Ameriški zavezniki skrivaj prodajali ameriško orožje nasprotnikom Amerike

WASHINGTON — V Pentagonu, to je ameriškem obrambnem ministrstvu, je bilo nekaj dni pravo izredno stanje. Na svetovnem tržišču z orožjem so se namreč pojavile verne inačice ameriškega pešadijskega orožja in opreme, ki ju ZDA »odstopajo« izključno svojim najzvestejšim zaveznikom. Kako je bilo to mogoče?

Kratka, toda intenzivna preiskava je pokazala, da se je zoper ustrezne dogovore z washingtonsko upravo »pregrešilo« kar sedem zaveznikov držav, pretežno azijskih. Zadeva je bila torej pojasnjena, težje pa bo preveriti vzroke vsega tega in pomiriti ameriške generale.

Prvi na seznamu »nelojalnih konkurentov« so Južni Korejci in Pakistanci. Eni in drugi so pred časom sklenili z Američani sporazum, ki jim omogoča redno seznanjanje s projekti o izdelovanju naj sodobnejšega oro-

žja za pehoto, ki pa tudi vsebuje klavzulo, po kateri ne smejo licenčno izdelati več orožja, kot to določa sporazum. Zdaj se je seveda izkazalo, da sta Južna Koreja in Pakistan dogovor kršila, kar pomeni, da nista samo prekosila vrhnje proizvodne meje, ampak odvečno orožje celo prodajala na mednarodnem trgu. Šlo je prvenstveno za posamezne dele tankov, transportna vozila, radijske oddajnike in poljske telefone pa še strelno orožje.

Resnici na ljubo jima je nehote »pomagal« sam Pentagon, ker je njegova zadevna nadzorna služba odpovedala, oziroma je zaveznikom morda preveč zaupala. V Washingtonu je nastal preplah predvsem zaradi možnosti, da bi orožje prišlo v roke nasprotnikom. Preplah je, kot vse kaže, upravičen: nekateri trdijo, da je omenjeno orožje romale tudi v I-

ran in celo v Vietnam.

To pa še ni vse. Najbolj je Američane zbolelo, ko so zvedeli, da sta se po južnokorejskem in pakistanskem zgledu poleg Singapura, Malezije in Tajvana ravnala še Belgija in Izrael. Washington je bil pač stoodstotno prepričan, da sta mu Bruselj in Tel Aviv prav tako stoodstotno zvesta. Belgijci in Izraelci pravzaprav niso kršili nobenega sporazuma z ZDA, ker takšnega sporazuma tudi ni, so pa brez Reaganovega blagoslova izdelovali manevrsko orožje, ki je po prvotnih ameriških načrtih bilo namenjeno edinole ameriški mornarici. Ustrezne načrte so si poredneži prikrbeli na nedovoljen način, verjetno »iz druge roke«.

Vse to je razumljivo razjarilo tudi ameriške tovarne orožja, ki se jim je manevrski prostor na svetovnem trgu z orožjem skrčil.

Moda, moda, moda...

Moda, moda..... visoka, pret-a portèr, ali konfekcijska, ima v teh dneh glavno besedo. Modne revije si sledijo druga za drugo, ustvarjalci pa si izmišljujejo vedno kaj novega, nekaj, kar bi privabilo ženske in moške, predvsem pa seveda kupce.

Včasih so bile modne revije le prikaz novih modelov, torej nekaj resnega, prireditve, ki so nudile le ogled modelov in nič drugega. Sedaj so modne revije pravcate predstave, s posebno animacijo razkošnimi scenariji, z izvirno glasbeno spremljavo in predvsem s svojevrstnim nastopom manekenov in manekenk. Pozornosti torej ne izvajajo le modeli, ki so prav letos izredno ekstravagantni, temveč v glavnem manekenke s svojo posebno hojo, s svojo pojavo in seveda celotna prireditve, ki je z njihovim nastopom povezana. Modni ustvarjalci si manejo roke, ker so tako pripravljene revije privabile veliko kupcev in ker so le-ti tudi precej pokupili. Zadovaljini so tudi udeleženci teh revij — sami izbranci, potencialni kupci, ali klienti — pa tudi novinarji, ki jim takšne revije, tako zasnovane in izpeljane, nudijo veliko gradiva za pisanje in fotografiranje.

Kako pa si modni kreatorji zamišljajo moderno žensko za prihodnje sezone, nam nazorno kaže tudi slika.

Gorje časnikarjem v Turčiji

ANKARA — Pet let po vojaškem udaru (1980) je povratak Turčije k demokraciji dokaj vprašljiv. To dokazujejo že sami sodni procesi proti časnikarjem in pogoste zaplembe časopisov, revij in knjig. Medtem ko so še v teku sodne obravnave proti 27 odgovornim lastnikom ravno tolikih publikacij, ki so bili postavljeni na zatožno klop pred časom, sta v začetku tega leta morala pred sodnike uvodničar levičarskega dnevnika »Cumhuriyet« (»Republika«) İlhan Selcuk in njegov kolega Erbil Tusalp. Prvega so obtožili, da je žalil državnega poglavarja Keana Evrena, ko ga je označil kot »kavboja - rešitelja domovine«, drugemu pa očitajo, da se je lagal, ko je pisal resnico o tem, da je mučenje Turčiji tako rekoč vsakdanja praksa; Tusalp tvega zaradi tega šest let in pol zapora.

Vpričo vsega tega je pred kratkim dnevnik »Turkish Daily News«, ki izhaja v angleškem jeziku, naslovil dolg problematičen članek takole: »Svoboda tiska v nevarnosti«. Prej omenjeni list »Cumhuriyet« je objavil vest, da je tistih 27 odgovornih urednikov bilo obsojenih skupno na 3.000 let zapora. Vladni organ, ki je zadolžen za nadzor nad tiskom, je v dveh letih dal zapleniti nič manj kot 501 dnevnških in periodičnih izdaj, a januarja letos je policija brez uradnega pooblastila zaplenila eno številko tednika »Mokta«, ker je priobčil pričevanje bivšega policista o mučenju zapornikov.

Italijani na debelo goljufali v Španiji

BARCELONA — Tu se je začel sodni postopek proti šestim italijanskim državljanom, ki so obtoženi, da so ogoljufali več kot 80 španskih podjetij in to za 300 milijonov pezet ali 4,3 milijarde lir. Odprli so filialo zahodnonemške družbe Oxom GM BH Import - Export, da bi prek nje izvažali v ZRN špansko blago, ki pa so ga samo naročali, ne pa tudi plačevali. V zadevo je vpleten tudi kapitan malteške ladje Paloma, ki je tovore odvažala neznano kam. Imena goljufov: Alessandro Ceconi (v ječi) in Antonio Dante Sacca, Giorgio Tosselli, Giancarlo Manassero, Nicola Prezioso ter Giuseppe Micheli (skrivači).

V ZDA jih je 200.500, v Izraelu pa 21.000

Vojaško suknjo oblači vse več žensk

RIM — Žensk, ki trenutno oblačijo vojaško suknjo, je kakih 500 tisoč. Podatek, ki sicer ni uraden je pred kratkim objavila revija »Military Balance«. Število vojakov se večja iz leta v leto. Njihov odstotek v posameznih vojskah je sicer še vedno neznan, vendar pa se večja iz leta v leto.

Povprečno jih je namreč v posameznih državnih vojskah od 4 do 5 odstotkov, edini izjemi pa sta ZDA in Izrael. V Ameriki sestavljajo namreč ženske kar 9,35 odstotka celotne vojske, v Izraelu pa jih je celo 14 odstotkov. Vendar moramo dodati, da je v Izraelu vojaščina obvezna tudi za ženske.

Pred kratkim so nekatere zahodnoevropske države objavile uradne podatke, koliko vojakinj imajo v svoji vojski. V Zahodni Nemčiji je samo 100 vojakov ženskega spola, kar znaša le 0,20 odst. celotne vojske, ki sicer šteje pol milijona vojakov. Na Nizozemskem je 1500 vo-

jakinj (1,45 odst. celotne vojske), v Grčiji 2 tisoč (1,12 odst.), v Belgiji 3600 (3,82 odst.), v Franciji 12.500 (2,65 odst.) ter v Veliki Britaniji 16.400 (5,03 odst.). Dodali bi še, da je v ZDA 200.500 vojakinj, v Izraelu pa 21 tisoč.

Dvesto tisoč ameriških vojakinj je tako porazdeljenih: ženska pehota šteje 76.500 enot, mornarica 42.500, žensk marincev je 9.200, obalnih straž 3.700 ter žensk, ki delujejo v letalstvu, 68.600. Žensk rezervistov je 190.000, od katerih odpade sto tisoč na pehoto.

Kakšna pa je uradna motivacija vrhov ameriške vojske, da brez posebnih problemov sprejema ženske v svojo sredo? To je še precej »standardna« za ameriško miselnost: s tem, da gre ženska v vojsko, pač razreši moškega dolgočasnega birokratskega uradniškega dela, sam pa se lahko posveti pravi »moški borbi« proti sovražniku.

ZDRAVNIK NA KITAJSKEM

Raka na maternici zna odpraviti brez kirurškega posega

PEKING — Profesor Song Hongdžao, ki poučuje na medicinski fakulteti pekinške univerze, uspešno zdravi nekatere vrste raka na maternici z golo terapijo, torej z zdravlili in ne s kirurškimi posegi. Ne samo, pacientke ohranijo rodnost. Hongdžao izvaja to prakso že od leta 1959, kot poroča tukajšnja specializirana revija, ki tudi navaja pozitivne rezultate zadefne raziskave. Po letu 1970 se je pri profesorju zdravilo za karcinomom natanko 492 žensk in vse naj bi popolnoma ozdravele, razen tega njihovi otroci ne kažejo nobenih znakov nenormalnosti.

Jože Trobec

Čenča

34.

